

I 45592

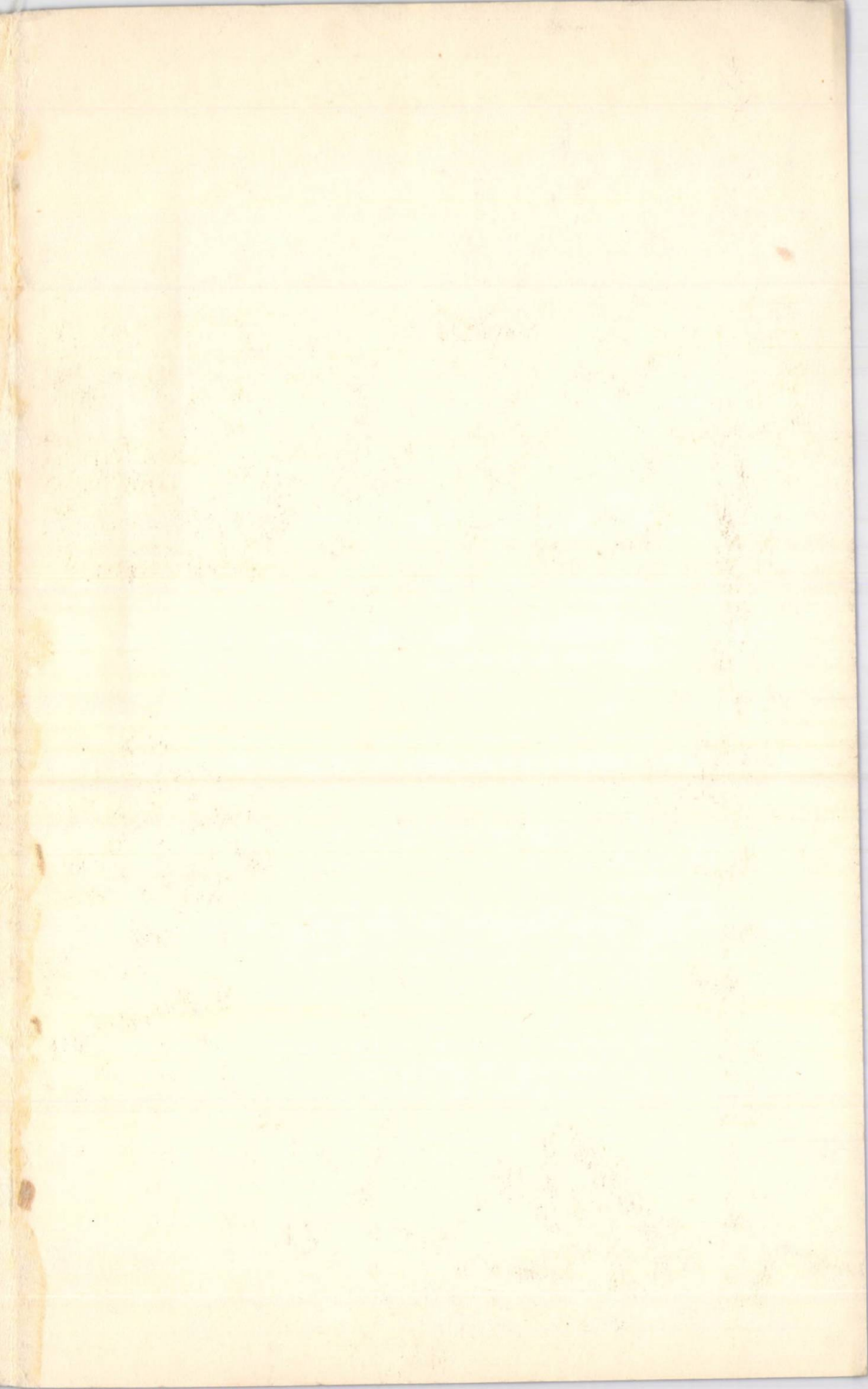
1984

Cutezătorii

IANI 2022

ALMANAH

VĂ ADRESEZ, DRAGI PRIETENI TINERI, CHEMAREA
DE A MŪNCI ȘI ÎNVĂȚA NECONTENIT, DE A VĂ CON-
SACRA ÎNTREAGA ENERGIE ȘI CAPACITATE CREA-
TOARE OPEREI MĂREȚE DE EDIFICARE A SOCIETĂȚII
SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE, RIDICĂRII
ROMÂNIEI PE NOI TREPTE ALE PROGRESULUI ȘI CI-
VILIZAȚIEI.

NIȚOLAE CEAUȘESCU

An Nou 1984.

Pe toate lungimile de undă ale copilăriei, în această zi se transmite cu bucurie. Pionierii de astăzi vor fi muncitorii, țărarii, inginerii, tehnicienii de mâine, cei chemați să asigure României un mare viitor.

Născuți în țara păcii, a muncii și a omeniei, pionierii și școlarii străbat încă o treaptă, sub semnul devenirii lor revoluționare, în pregătirea lor pentru muncă și viață.

Pretutindeni în orașe și sate, însoțiți cu cîntecul și voia bună, pionierii răsfoiesc pagini impresionante din istoria milenară a României și descoperă cu aviditate marile realizări ale epocii noastre.

Mîndri de a se fi născut în anii-lumină de cînd la conducerea partidului și a țării se află cel mai viteaz și iubit fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pionierii României trimit gînd de aleasă recunoștință și dragoste față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de tovarășa Elena Ceaușescu, făgăduind că, prin faptele lor de zi cu zi, vor crește harnici și demni, cinstiți și cutezători, cu dorința de a sluji întotdeauna, în orice împrejurare, patria, partidul, poporul căruia îi aparțin.

Vom crește și vom învăța astfel încît să dobîndim noi succese la învățătură, să fim folositori patriei, să aducem bucurii iubitelor noastre conducători, părinților și educatorilor noștri.

Cu inimile pline de lumină, vom duce mai departe, spre noi victorii, mîndria de a fi pionieri în România socialistă, în glorioasa Epocă Nicolae Ceaușescu.

Tot înaintel

REVOLUȚIONARE

Cele mai vii, mai fierbinți îndemnuri din care învățăm să devenim oameni ai timpului nostru, fii demni ai patriei, ne vin prin cuvântul celui mai drag prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Fiecare întâlnire cu secretarul general al partidului, fiecare cuvântare a sa constituie pentru noi, ca și pentru părinții și educatorii noștri, pentru întregul nostru popor, o inepuizabilă sursă de idei. De fiecare dată, cuvântul tovarășului Nicolae Ceaușescu deschide în fața noastră orizonturi largi, face ca tot ce e mai bun în noi să se împlinească, să înflorească, să dea rod.

Cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Constătuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative cuprinde o bogăție de idei de neprețuită valoare pentru formarea noastră, a tinerei generații. Una din lecțiile cele mai fierbinți pe care le-am sorbit din cuvântul fierbinte al conducătorului partidului, al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, rămîne cea despre spiritul revoluționar. Este fierbinte această lecție pentru că ideile ei vin spre noi din focul nestins al luptelor pentru eliberarea pămîntului patriei și a omului care de milenii făcea să rodească acest pămînt udîndu-l cu roua frunții sale, pentru eliberarea omului care dădea formă inteligentă metalului încins atunci cînd uzinele încă nu erau ale sale. Și mai este fierbinte lecția despre spiritul revoluționar pentru că ideile ei vin spre noi din văpaia uzinelor pe care le-a ridicat chiar el: elanul revoluționar sădit de partid, cea mai de preț floare a revoluției socialiste. Și vine spre noi din arșița ogoarelor înfrățite, a ideilor înnoite, a școlilor în care noul se plămădește și ia chip de om.

Un astfel de om, plămădit numai din plămădă nouă, ești și tu, este fiecare purtător al cravatei roșii cu tricolor. Dealtfel chiar asta

și reprezintă cravata de pionier: este semnul distinctiv al celui mai tânăr revoluționar. Iar a cinsti cravata de pionier asta înseamnă: a te

purta întotdeauna cu tine și cu ceilalți așa cum ne învață tovarășul Nicolae Ceaușescu, adică în spirit revoluționar.

Spirit revoluționar

Înseamnă să iubești patria și partidul, să iubești țara în care te-ai născut și căreia îi aparții cu o dragoste filială, sinceră și înfocată; să cinstești prin simțămintele și prin faptele tale pe marii eroi ai trecutului istoric, pe toți luptătorii pentru orînduirea nouă și dreaptă a socialismului, masele eroilor anonimi care prin muncă eroică înalță patria pe culmi neatinse. Înseamnă să-ți afirmi sentimentele mai ales prin fapte. Înseamnă să înveți bine și să faci astfel ca toată clasa, școala întreagă să învețe mereu mai bine, să muncești astfel încît angajamentul pionieresc de muncă patriotică să fie îndeplinit și depășit. Înseamnă să militezi pentru economisirea energiei și a combustibilului, pentru reciclarea și refolosirea materialelor recuperabile, să participi cu elan la strîngerea roadelor cîmpului, să lupti pentru realizarea, indiferent de greutate, a tuturor obiectivelor pe care și le-au propus clasa și detașamentul tău, școala și unitatea ta de pionieri. Și mai înseamnă spiritul revoluționar să dai glas la fel de înfocat dragostei față de patrie, de partid și popor prin vers și cîntec, prin dans, prin creație științifică și recorduri sportive pe scenele „Cîntării României” și pe stadioanele „Dacia-dei”, cu sentimentul participării depline la viața întregii națiuni.

Spirit revoluționar

Înseamnă să cunoști marea pildă de viață și luptă revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, să desprinzi din cunoașterea acestei pilde învăț-

turi capabile să mobilizeze tot ce e mai bun în tine, să te faci să semeni comunistilor și uteciștilor, cei mai devotați fii ai patriei, luptători temerari și neobosiți pentru fericirea ei. Și mai înseamnă să fii în toate, clipă de

pe deplin meritat un loc în Banca de Onoare a țării de mîine?

Spirit revoluționar

Înseamnă să socotești îndatoririle tale firești — cele de școlar, de pionier, de membru al familiei în care ai văzut lumina zilei — drept

clipă, un adevărat militant revoluționar, așa cum tovarășul Nicolae Ceaușescu o cere fiecărui comunist, fiecărui utecist și pionier.

Spirit revoluționar

Înseamnă autodepasire, nemulțumirea de azi față de înfăptuirile tale de ieri. Să ceri de la tine mai mult, mai bine, cît poți de bine — iată o trăsătură de frunte a revoluționarului. Întreabă-te în fiecare zi: am făcut oare tot ce depinde de mine ca să ocup cu cinste și

fundamentale pentru afirmarea ta ca om nou în formare. Să faci astfel încît, oricîte greutăți ai întîmpina, să fii un școlar de mîna întîi, un pionier dintre cei mai activi, un fiu exemplar.

Spirit revoluționar

Înseamnă curajul de a răspunde pentru faptele tale și nevoia ca ele să fie demne de un cetățean al patriei, de un cetățean al viitorului. Înseamnă alegerea clară a țelului, limpezimea ideilor, disciplină și ordine în gîndire și în

comportare atunci cînd nu te vede nimeni, ca și atunci cînd ești alături de colegi, de părinți, de profesori. Înseamnă a ține seama de regulile de bună purtare în societate, în școală, în familie, a te orienta în toate împrejurările după Codul etic al pionierului, a respecta legile țării.

Spirit revoluționar
înseamnă să nu te mulțumești cu buchea cărții, să nu te limitezi la cele învățate în ora de școală, ci să fii mereu dornic de a cunoaște mai mult, de a-ți însuși mai repede cunoștințele despre lume și deprinderile de muncă prin care vei deveni un om adevărat și un om nou, pregătit pentru viață. Înseamnă a nu te mulțumi să repeți cunoștințele dobîndite, ci a căuta mereu ceea ce este nou și înaintat, ceea ce poate lărgi orizontul tău, ceea ce poate întări pregătirea ta. Aceasta presupune un efort continuu, un ochi mereu ațintit la semnalele noului, o ureche mereu proaspătă, gata mereu să surprindă sunetul înconfundabil al progresului.

Spirit revoluționar
înseamnă să acționezi, ca pionier, ca școlar, ca tînăr cetățean al României socialiste, în strînsă frăție cu toți fiii patriei, indiferent de naționalitate, pentru îndeplinirea înaltelor țeluri puse în fața noastră de partid.

Țara de mîine va fi patria revoluționarilor care vor ști încă de pe băncile școlii, încă din anii pionieriei s-o slujească prin toate puterile sufletului lor și ale brațelor lor, cu credința că nimic nu este mai sînt decît patria, înflorirea și fericirea ei.

La 28 martie 1984 se vor împlini zece ani de cînd națiunea, ca un singur om, l-a ales, în persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu, pe primul președinte al țării.

Această alegere constituie cea mai înaltă recunoaștere a meritelor istorice ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, ctitorul României moderne, conducătorul iubit și stimat al întregului popor pe calea edificării celei mai drepte și mai umane societăți. Investirea cu funcția supremă în stat a tovarășului Nicolae Ceaușescu este opțiunea unui popor harnic și mîndru, animat de idealurile generoase ale comunismului, strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general, într-o solidaritate de gîndire, de voință și de acțiune fără precedent.

La zece ani de la alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de președinte al României, țara noastră se găsește pe o treaptă superioară a dezvoltării sale multilaterale. Eforturile consecutive ale României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu în favoarea păcii, a destinderii și dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice mondiale se bucură de o recunoaștere unanimă. Teritoriu al muncii pașnice, creatoare, România Epocii Ceaușescu este mai mult ca oricînd un spațiu al demnității, al integrității morale, al unității de spirit și faptă, un spațiu al viitorului.

Într-o pădure de monumente

Aprilie a luat mugurii
din magazia fiecărui copac.
Datoria lui de a iubi l-a îndemnat
să îmbrace cu ei crengile.
Mîna i se făcea tot mai verde.
Și ca într-o ceartă de copii se au-
zea

Stejarul lui Ștefan vorbind
cu Gorunul lui Horea
și al lui Iancu.
Picurau boabe de sînge
în Fîntîna lui Tudor.
Frunzele copacilor se făceau
foi de laur
și deodată aprilie s-a trezit
într-o pădure de Monumente ale
Eroilor.
Iar Bradul lui Decebal sta sus pe
o colină

la Sarmizegetusa.
Se făcuse un fel de sabie înco-
voiată.
El, totdeauna verde, acum își nu-
măra
oastea puternică, pădurea neamu-
lui nostru,
care ajunsese teafără pînă azi,
în epoca de glorie a Bărbatu-
lui-Părinte,
EPOCĂ NICOLAE CEAUȘESCU.

SIMONA MARINELA GĂMAN
Cenaclul literar „Zburătorul”
Casa pionierilor și șoimilor patriei
Onești — Bacău

O floare

O floare vibrează în sufletul
meu -
E bucuria că trăiesc
în odaia de lîngă Soare.
O floare vibrează în sufletul
meu -
E frumusețea care mă aseamănă
cu o zîină.
O floare vibrează în sufletul
meu -
E dragostea de țară și de mamă.

RODICA GORINCU
Cenaclul literar „Neajlovul”
Morteni — Dimbovița

În anul școlar 1982—1983

5 576 000 de copii au fost
cuprinși în școli primare,
gimnaziale și licee.

Peste 900 000 de copii au
urmat învățămîntul preșco-
lar.

În cele 249 de case ale
pionierilor și șoimilor patriei
au funcționat 3 788 de
cercuri tehnico-aplicative,
științifice, cultural-artistice și
sportive, însumînd 585 000
de membri.

Între 1976 și 1982

11 946 noi săli de clasă au
fost puse la dispoziția voas-
tră.

150 000 mp de laboratoare
și săli de cursuri au sporit
înzestrarea învățămîntului în
aceeași perioadă.

Vacanța 1983

262 000 de școlari și-au
petrecut în acest an vacanța
în tabere de odihnă.

8 000 de pionieri au fost
oaspeții taberelor de creație
tehnic-aplicativă și artis-
tică, precum și ai taberelor
cu profil sportiv.

26 000 de copii s-au odih-
nit în colonii la munte și la
mare.

Aici

Aici stau cu visurile albe
Căutînd în cușmele ciobanilor
Eterna baladă a Mioriței,
Aici stau cu vîntul tomnatic
Și uneori dansez cu el
Printre frunzele vechi
ale trunchiurilor milenare.
Aici stau cu regele-soare
Și nu o dată m-am scufundat cu
el
Într-o pulbere de lumină, în abis,
Aici stau cu nemuritorii munți
Și aștept pînă cînd aceste
uriaeșe turme de cămile
Se întorc diminețile din vale, de la
adăpat.

Aici stau cu toți eroii țării,
De la Burebista în nemurire,
Cu toți românii plaiurilor calde.

Aici stau cu „Rapsodia Română”,
cu Enescu,
cu „Luceafărul” nemuritor al lui
Eminescu,
Cu sîngele veșnic cald al strămo-
șilor.

LUMINIȚA-IOANA VĂLEANU,
Cenaclul literar „Porți de cristal”,
Casa pionierilor și șoimilor patriei
Jibou — Salaj

Din adîncea iubire

Cînd spun patrie
văd Coloana infinită a lui Brân-
cuși

sprijinind pe umerii ei
grinzile-albastre-ale cerului.
Cînd spun patrie
din arcadele Porții sărutului
un imn al iubirii
pornește spre inima oamenilor.

Cînd spun patrie
văd pe toți marii bărbați ai istoriei
conversînd în șoapte de taină
la Masa tăcerii.
Din adîncea iubire de patrie
sculptorul Brâncuși a ales
viața eternă a artei.

CIPRIAN STOICA,
Cenaclul literar „Petale de lumină”,
Școala generală, nr. 29, Galați

Cronica UNUI AN EROIC

15 septembrie 1982. Zi de sărbătoare pentru întregul popor, ai cărui fii au acces liber la toate treptele învățămîntului în condițiile celei mai depline egalități. Zi de adîncă trăire patriotică pentru tineretul școlar și universitar, pentru toți oamenii muncii din Capitală reușiți pe platforma Institutului politehnic, prilejuit de bucuria de a-l avea în mijlocul lor pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe tovarăsa Elena Ceaușescu, oaspeți dragi la tradiționala deschidere a anului de învățămînt.

Vorbind la marea adunare populară dedicată evenimentului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat generației tinere un îndemn însușitor: „Învățați, învățați și iar învățați! Cercetați, cercetați, muncii! Legați strîns învățătura cu cercetarea, cu munca! Numai așa veți deveni buni patrioți, buni revoluționari, cetățeni de nădejde ai României socialiste, apărători devotați ai independenței și suveranității sale! Numai așa veți putea să vă îndepliniți orice îndatorire față de patria noastră și să asigurați dezvoltarea în continuare și întărirea României, să asigurați permanența poporului român cît timp va exista viața pe planeta noastră!”

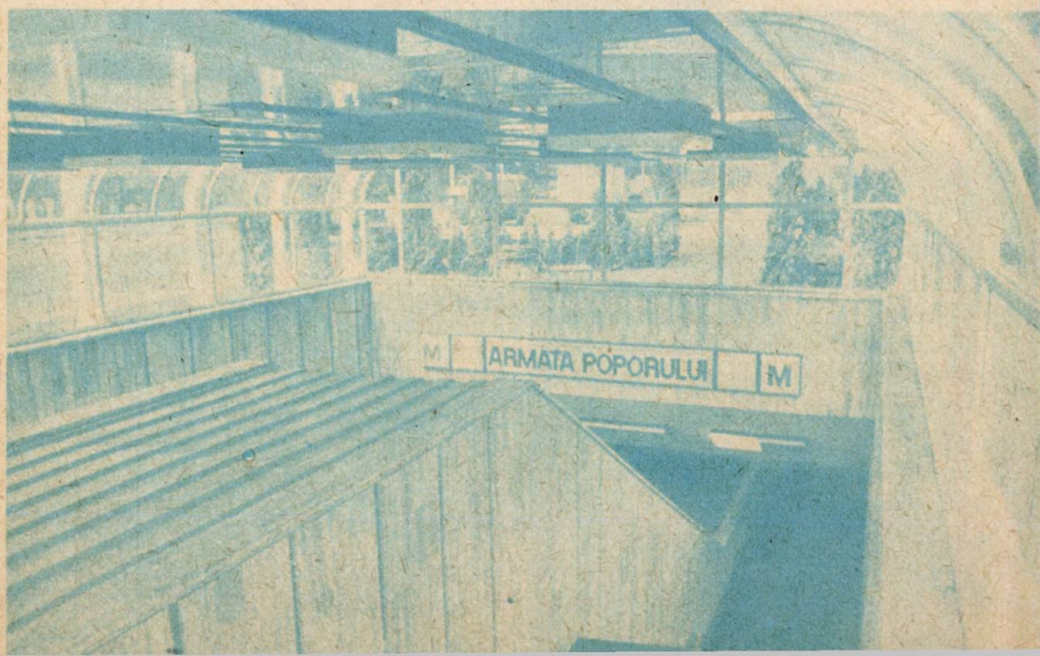
6 octombrie 1982. Tovarășul Nicolae Ceaușescu inaugurează cea de-a VIII-a ediție a Tîrgului Internațional București. Amplu tablou al forței creatoare a oamenilor muncii din țara noastră, TIB '82 ilus-

trează în chip elocvent înaltul nivel tehnic și competitivitatea produselor industriei socialiste, capacitatea României de a lua parte activă la schimbul mondial de valori.

12—14 octombrie 1982. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, efectuează o vizită oficială de prietenie în Republica Populară Bulgaria. Desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie, încredere, înțelegere și stimă reciprocă, întîlnirile și convorbirile dintre șefii de stat ai României și Bulgariei au deschis căi noi colaborării tradiționale dintre țările noastre.

24 octombrie 1982. Organizată în acest an la Constanța, Ziua recoltei a oferit locuitorilor de pe plaiurile Dobrogei prilejul de a-și exprima încă o dată dragostea profundă și recunoștința față de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, oaspete drag la sărbătoarea roadelor bogate.

25—27 octombrie 1982. Vizita de lucru efectuată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în Iugoslavia reprezintă un eveniment politic de însemnătate deosebită în cronica relațiilor de prietenie româno-iugoslave. În cursul convorbirilor dintre șefii de stat ai celor două țări, președintele României a subliniat cu putere necesitatea ca Balcanii să devină o zonă a păcii, fără arme nucleare, fără baze militare străine.

21 noiembrie 1982. Într-un elan unanim, țara își alege deputații în consiliile populare, dându-le un mandat de înaltă răspundere: acela de a milita neobosit pentru bunăstarea și fericirea întregului popor, pentru înfăptuirea Programului Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

21—28 noiembrie 1982. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu întreprind un nou itinerar al păcii în mai multe țări ale Asiei. Convorbirile purtate de președintele României cu șefii de stat din țările vizitate — Pakistan, Indonezia, Singapore, Malaezia, Kuweit — au ca obiectiv dezvoltarea bunelor raporturi politice, economico-științifice și a colaborării pe plan internațional dintre România și aceste țări.

8—9 decembrie 1982. În prag de an nou, reprezentanții cei mai autorizați ai națiunii dezbate proiectele Planului național unic de dezvoltare economico-socială a României în 1983, Planul de dezvoltare a agriculturii și industriei alimentare, Bugetul de stat pe 1983 și Programul privind înfăptuirea măsurilor de autoconducere și autoaprovizionare. Întrunite în aceste zile sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Consiliul Național al Oamenilor Muncii și Consiliul Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste dezbate și aprobă documente de o importanță hotărâtoare pentru progresul României socialiste în 1983. Supuse Marii Adunări Naționale, ele sînt votate în unanimitate, căpătînd putere de lege.

16—18 decembrie 1982. Se desfășoară lucrările Conferinței Naționale a P.C.R. Prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, Raportul cu privire la stadiul actual al edi-

ficării socialismului, la realizarea planului național unic de dezvoltare economico-socială, la programele speciale și la măsurile pentru îndeplinirea cu succes a cincinalului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului constituie baza dezbaterilor din cadrul conferinței. Plenul conferinței adoptă ca document programatic expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982. Sînt adoptate un număr de programe de activitate de o importanță hotărîtoare pentru mersul înainte al economiei naționale. Marele forum al comuniștilor români dă o puternică expresie unității de neclintit a întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general.

30 decembrie 1982. Aniversare glorioasă: Republica împlinește 35 de ani. Întîmpinată pretutindeni în țară prin muncă asiduă și manifestări sărbătorești, ziua de naștere a patriei socialiste prilejuieste un bilanț semnificativ al etapelor parcurse de România pe drumul eliberării sociale și naționale, al dezvoltării economice, prosperității și bunăstării. Adunarea festivă consacrată celei de-a 35-a aniversări a Republicii s-a desfășurat în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarăsei Elena Ceaușescu, a celorlalți conducători de partid și de stat.

Ca în fiecare iarnă, în ajun de An Nou, copii și tineri de pe toate meleagurile țării se reunesc în fața sediului C.C. al P.C.R. spre a ura, după datină, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarăsei Elena Ceaușescu, celorlalți tovarăși din conducerea partidului și statului viață lungă, sănă-

Moment de bilanț la metroul bucureștean: primul tronson funcționează în întregime.

tate și putere de muncă spre binele întregului popor și înflorirea Republicii Socialiste România.

Luînd cuvîntul, secretarul general al partidului a adresat întregului tineret din patria noastră îndemnuri pline de căldură și înțelepciune: „Să depuneți eforturi pentru a învăța, a învăța, a vă însuși, în cele mai bune condiții, minunatele cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane! Să aveți permanent în fața voastră faptul că, fără cultură, fără știință, fără cunoașterea universului, nu veți putea să serviți patria așa cum trebuie; de aceea trebuie să învățați și iar să învățați! Să nu uitați nici un moment că voi trebuie să construiți comunismul — și comunismul înseamnă știință, cultură, libertate, independență, bunăstare și fericire!”.

31 decembrie 1982. Mesajul de Anul Nou adresat întregului nostru popor de președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, reprezintă o înflăcărată chemare la muncă și luptă pentru progresul continuu al patriei, pentru pace.

7 ianuarie 1983. Din întreaga țară sosesc mii de mesaje de felicitare adresate tovarășei Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, la aniversarea zilei de naștere. Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. adresează tovarășei Elena Ceaușescu o scrisoare de felicitare.

26 ianuarie 1983. Poporul român își omagiază președintele cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și al aniversării zilei de naștere. Mesajelor de felicitare sosite de pe toate meleagurile țării li se alătură Mesajul Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România citit în cadrul adunării solemne desfășurate în ajunul sărbătorii la Sala Palatului Republicii. În cadrul adunării, tovarășului Nicolae Ceaușescu îi este conferită Medalia omagială instituită cu acest prilej. Luînd cuvîntul, tovarășul Nicolae Ceaușescu rostește o emoționantă cuvîntare.

4 februarie 1983. Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și al aniversării zilei sale de naștere, tovarășul Nicolae Ceaușescu este omagiat de Academia „Simba” de la Roma.

16 februarie 1983. În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu are loc adunarea festivă consacrată împlinirii a 50 de ani de la eroicele lupte revoluționare din 1933 ale muncitorilor români.

17—19 februarie 1983. Se desfășoară lucrările Conferinței pe țară a președinților consiliilor populare, instituționalizată din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu.

20 februarie 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu face o vizită de lucru la „Întreprinderea 23 August”, după care ia parte la adunarea generală a oamenilor muncii de la marea uzină bucureșteană.

23 februarie 1983. În semn de înalt omagiu adus inestimabilei contribuții la cauza

pacii, înțelegerii și colaborării în întreaga lume, la dezvoltarea cooperării fructuoase dintre oamenii de știință, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu le este decernată Medalia Jubiliară a Uniunii Medicale Balcanice.

24—26 februarie 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, efectuează o vizită de prietenie în Republica Populară Bulgaria.

23—24 martie 1983. În cuvîntarea rostită la Plenara C.C. al P.C.R. desfășurată în aceste zile, tovarășul Nicolae Ceaușescu ridică problema folosirii cu maximă eficiență a bazei tehnico-materiale, a forței de muncă, trasează sarcina îmbunătățirii sistemului de retribuire a muncii, pentru aplicarea și mai fermă a principiului socialist de repartitie în raport cu cantitatea și calitatea muncii depuse și stabilește trecerea încă în 1983 la o nouă majorare a retribuițiilor medii nominale.

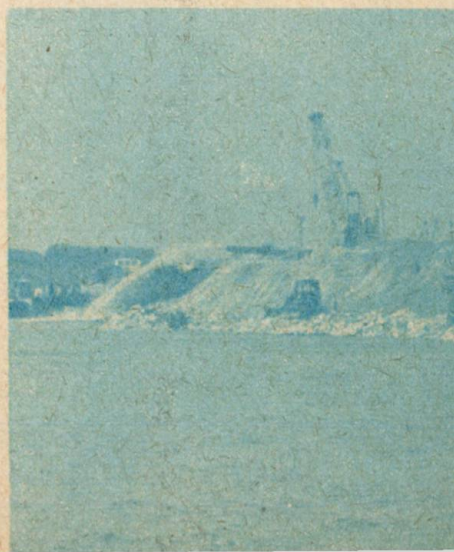
31 martie 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu rostește o importantă cuvîntare la ședința comună a Consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană.

30 aprilie 1983. În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, în Capitală se desfășoară o mare Adunare populară consacrată sărbătoririi zilei de 1 Mai.

11 mai 1983. Reprezentanții Institutului de Relații Diplomatice din Bruxelles înmânează tovarășului Nicolae Ceaușescu Diploma de Onoare și Premiul Internațional al Relațiilor Diplomatice pe 1982 conferite președintelui României.

20—23 mai 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, efectuează o vizită de stat în Turcia.

1 iunie 1983. Cu prilejul zilei de 1 Iunie, tovarășul Nicolae Ceaușescu adresează un emoționant Mesaj de pace tuturor copiilor patriei, întregului nostru tineret, tuturor copiilor lumii. Documentul dă glas dorinței de pace a României socialiste și cheamă pe toți cei care iubesc viața, copiii, lumea să militeze ferm pentru pace și colaborare.

pentru o lume a bunăstării și fericirii.

Desfășurată în aceeași zi, Adunarea copiilor din Capitală și din toate județele țării organizată în cinstea Zilei internaționale a copilului adresează tovarășului Nicolae Ceaușescu o scrisoare. În paginile ei sînt exprimate angajarea profundă a celor mai tineri cetățeni ai țării față de politica internă și externă a partidului, recunoștința pionierilor și șoimilor patriei pentru efortul continuu al președintelui României de a asigura țării noastre, planetei întregi pacea, bunul cel mai necesar pentru edificarea unui viitor fericit.

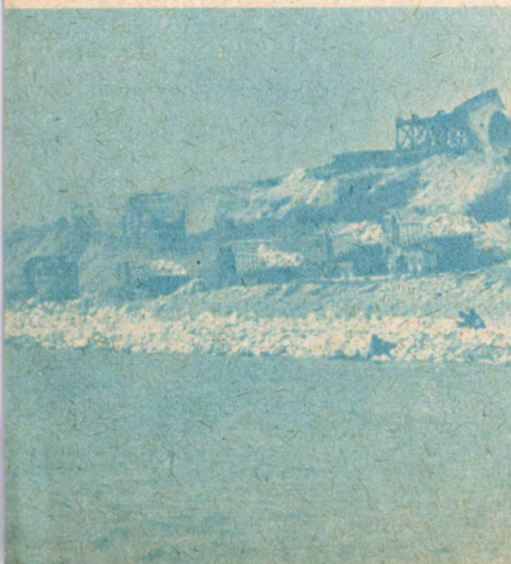
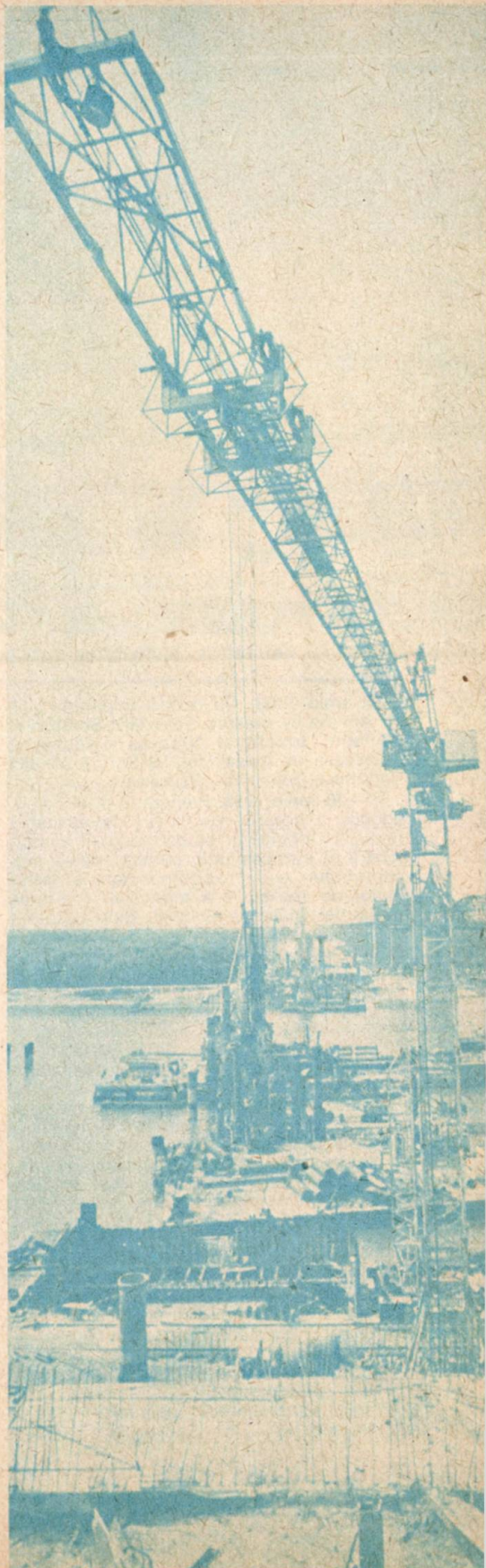
10 iunie 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu ia parte la Plenara Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, unde rostește o importantă cuvîntare.

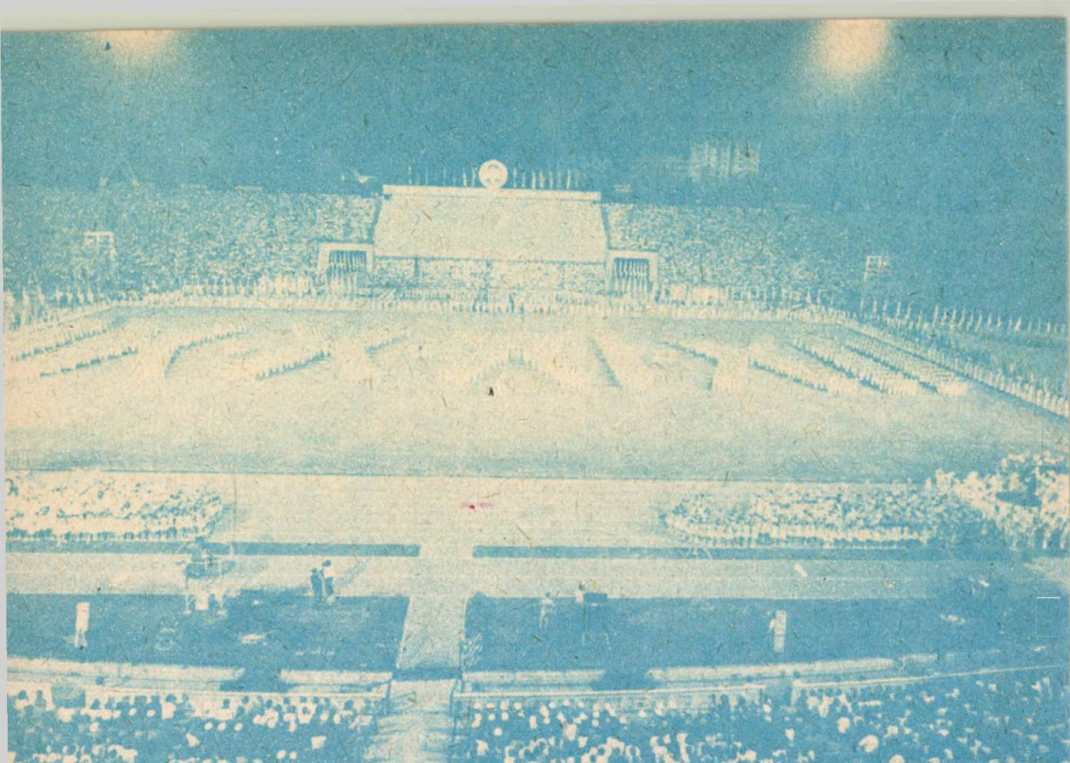
24 iunie 1983. Președintelui României i se înmînează o înaltă distincție oferită de Comitetul pentru Unitate Națională pe întreaga Indie.

25 iunie 1983. În ajunul Zilei pionierilor, purtătorii cravatei roșii cu tricolor și șoimii patriei din Capitală prezintă la Monumentul Eroilor Patriei un emoționant spectacol-evocare intitulat „Ne este comunismul drum de glorie”. Manifestarea dă glas mîndriei și fericirii de a fi copil în România de azi. În numele pionierilor și șoimilor patriei din toate județele țării, cei prezenți adresează tovarășului Nicolae Ceaușescu o telegramă exprimînd respectul și recunoștința copiilor din țara noastră pentru înalta grijă a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarăsei Elena Ceaușescu pentru viitorul lor senin și fără griji.

27—28 iunie 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu pleacă la Moscova, unde participă la Întîlnirea conducătorilor de partid și de stat din unele țări socialiste europene.

Brîul de aur al Dobrogei: Canalul Dunăre-Marea Neagră, noul pod peste Dunăre și Centrala nucleară de la Cernavodă, în plină construcție.

Clipe de neuitat la festivitatea jubiliară a brigadierilor

29 iunie 1983. Cu ocazia împlinirii a 75 de ani de la crearea Societății Scriitorilor Români, tovarășul Nicolae Ceaușescu adresează un mesaj Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România.

29—30 iunie 1983. Plenara C.C. al P.C.R. adoptă o hotărâre cu privire la aplicarea fermă a principiilor autoconducerii muncitorești și autogestunii, perfecționarea mecanismului economico-financiar, a sistemului de retribuire a muncii și creșterea retribuției în acest cîcinal. Este dezbătut de asemenea Programul național pentru asigurarea unor producții sigure și stabile prin creșterea potențialului productiv al pămîntului, mai buna organizare și folosire în mod unitar a terenurilor agricole, a întregii suprafețe a țării, realizarea irigațiilor pe circa 55—60 la sută din suprafața arabilă, a lucrărilor de desecări și combatere a eroziunii solului.

La 30 iunie, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste dezbate aceleași documente. La 1 iulie, în cadrul Sesiunii Marii Adunări Naționale, ele capătă putere de lege.

12—23 iulie 1983. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, vizitează un număr de țări africane. Vizitele oficiale de prietenie întreprinse în Etiopia, Zimbabwe, Mozambic, Zambia și Somalia ilustrează încă o dată prețuirea și considerația de care se bucură pe continentul african, pe toate meridianele lumii tovarășul Nicolae Ceaușescu, militant neobosit pentru idealurile nobile ale păcii, înțelegerii și colaborării dintre națiuni.

2—3 august 1983. Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu se desfășoară Conștiințuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative. În importanta cuvîntare a secretarului general al partidului sînt puse în evidență sarcini de primă însemnătate pentru formarea tinerei generații în spirit patriotic, revoluționar, menite să jaloneze întreaga activitate educațională din țara noastră.

19 august 1983. Au trecut 35 de ani de la constituirea primelor șantiere naționale ale tineretului. Veteranii șantierei naționale din zorii erei socialismului împreună cu mîile de reprezentanți la fel de glorioși ai noilor șantiere naționale sărbătoresc aniversarea printr-o impresionantă festivitate desfășurată pe stadionul „23 August” din Capitală. Prezenți la entuziasta manifestare, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarăsei Elena Ceaușescu le-au fost acordate titlul și însemnele de „Brigadier de onoare”. Luînd cuvîntul, secretarul general al partidului a chemat întregul tineret să trăiască și să muncească în spirit revoluționar, comunist, asigurînd patriei un viitor fericit.

23 August 1983. Demonstrația sărbătorească a oamenilor muncii, de o amploare fără precedent, conferă celei de-a XXXIX-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944 o semnificație deosebită. Prezenți în coloană, pionierii dau grai sentimentelor de caldă recunoștință și dragoste față de partid, față de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru lumina anilor în care cresc.

ANIVERSARE GLORIOASĂ

În anul 1984, poporul român sărbătorește unul dintre cele mai importante și glorioase evenimente din istoria sa: 40 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antilmperialistă din August 1944.

Actul de la 23 August 1944 se înscrie în lungul șir de lupte pe care le-a dat poporul român pentru independență și progres de-a lungul zbuciumatului său trecut. Începând cu strămoșii geto-daci – „cei mai drepti și cei mai viteji dintre tracii”, cum i-a numit „părintele istoriei”, Herodot, pentru că singuri ei, din marele neam al tracilor, au cutezat să se împotrivească puternicei armate persane –, continuând cu vitejii din oștile voievozilor evului mediu, cu eroii războiului de independență din anii 1877-1878 și ai celui de întregire din anii 1916-1918, poporul nostru a apărât statornic neafirmarea vetrei străbune, a luptat pentru ca toți românii să trăiască uniți între frontierele aceluiași stat.

Această aspirație, veche de secole, și-a găsit împlinirea în anul 1918, prin desăvîrșirea unității statului național român, ale cărui baze se pusese prin unirea Moldovei cu Muntenia în 1859. După 1918, apărarea independenței naționale și a integrității teritoriale a constituit obiectivul fundamental al politicii externe a României, care a militat, de asemenea, pentru stabilirea unui climat de pace, cooperare și securitate internațională.

Instaurarea regimului nazist (fascist) în Germania (30 ianuarie 1933) a creat o amenințare de moarte pentru pacea lumii, pentru independența națiunilor. România s-a numărat printre adversarii cei mai consecvenți și fermi ai politicii de expansiune și agresiune promovată de Germania lui Hitler.

Partidul Comunist Român are meritul istoric de a fi avertizat cel dintîi asupra primejdiei pe care fascismul o reprezenta pentru independența României. Printre acțiunile de răsunet organizate de partid se numără formarea în același an a Comitetului Național Antifascist din România, în care tovarășul Nicolae Ceaușescu reprezenta tineretul Capitalei, precum și luptele revoluționare din 1933 ale muncitorimii române. Marea manifestație de la 1 mai 1939, în a cărei organizare tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut un rol decisiv, a fost una dintre

23
AUGUST
1944

cele mai limpezi mărturii ale hotărârii poporului nostru de a bara calea fascismului.

După instaurarea în România a regimului de dictatură militaro-fascistă, Partidul Comunist Român s-a adresat tuturor partidelor, grupărilor și personalităților politice din țară ostile fascismului pentru a se uni în cadrul Frontului Patriotic Antihitlerist, ale cărui obiective erau înlăturarea regimului de dictatură, alungarea trupelor hitleriste de pe teritoriul României, restabilirea independenței și suveranității naționale, alăturarea țării noastre Națiunilor Unite în lupta împotriva Germaniei hitleriste și eliberarea Transilvaniei de nord, răpită prin odiosul dictat de la Viena.

Comuniștii s-au aflat în primele rînduri ale rezistenței antifasciste din țara noastră. Ei au difuzat manifeste și presă ilegală, au organizat manifestații de protest și acte de sabotaj, au înfruntat cu eroism măsurile represive ale autorităților și plutoanele de execuție. În întreprinderi, la sate, în unități militare, în lagăre și închisori, comuniștii s-au dovedit continuatorii marilor luptători pentru libertate din galeria istoriei noastre naționale.

Pe măsura adîncirii crizei regimului antonescian, care, prin politica sa nefastă de alianță cu Germania hitleristă, amenința poporul român și țara cu o mare catastrofă, Partidul Comunist Român și-a intensificat acțiunile pentru unirea tuturor forțelor politice interesate în restabilirea independenței naționale și înlăturarea dictaturii într-o largă coaliție națională care să salveze națiunea română. La baza politicii Partidului Comunist Român de realizare a unității tuturor forțelor politice antifasciste s-a aflat ideea fundamentală că eliberarea țării de sub dominația fascistă trebuie să fie rezultatul luptei poporului însuși, dusă prin mijloacele și eforturile proprii. Ca urmare a străduințelor Partidului Comunist Român, închegarea unui larg front național antifascist a culminat prin constituirea, la mijlocul lunii aprilie 1944, a Frontului Unic Muncitoresc. Se realiza astfel cea mai largă coaliție de forțe politice din istoria României, care exprima unanimitatea de voință a poporului român în luptă pentru salvarea țării.

La 23 August 1944, în condițiile favorabile create de victoriile armatei sovietice, ale aliaților și ale mișcării de rezistență din Europa, s-a declanșat insurecția. În după-amiaza acelei zile, membrii guvernului antonescian au fost arestați, instituindu-se un gu-

vern democratic, iar armata română, într-o perfectă unitate de la soldat la general, a întors armele împotriva Germaniei hitleriste. Împreună cu formațiunile patriotice de luptă și alte formațiuni populare angajate spontan în luptă - reunind muncitori, țărani, funcționari etc. -, ele au zădărnicit încercările trupelor hitleriste de a ocupa Capitala și a restaura dictatura.

În luptele date în jurul Bucureștilor, pe Valea Prahovei și în alte părți ale țării, în fața unui adversar experimentat și îndrăjit, armata noastră și formațiunile patriotice de luptă au făcut dovada unui eroism exemplar.

Acțiunea României a avut o mare însemnătate politică și strategică. Ea a declanșat o adevărată reacție în lanț, contribuind la slăbirea sau prăbușirea regimurilor prohitleriste din Finlanda, Bulgaria, Ungaria și Croația. În același timp, prin deszăvorîrea „Porții Focșanilor” (linia puternic fortificată Focșani-Nămoloasa-Brăila), acțiunea României a deschis în dispozitivul german cel mai larg flanc cunoscut în istoria modernă a războaielor, prin care armata sovietică a putut înainta spre Europa de sud-est și cea centrală. În acest chip, durata războiului a fost scurtată cu 180-200 de zile. Au fost salvate astfel mii de vieți omenești, evitate mari distrugereri și răpit răgazul care ar fi permis lui Hitler să pună în fabricație un șir de arme noi, în măsură să prelungească rezistența Germaniei. Actul de la 23 August 1944 se numără printre cele mai însemnate evenimente ale celui de-al doilea război mondial.

Revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din August 1944 a deschis calea unor prefaceri fără precedent în istoria neamului nostru. Străbătînd etapele procesului revoluționar inaugurat de ea, poporul român s-a angajat cu toate forțele în construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, în a cărei edificare a găsit, după Congresul al IX-lea al P.C.R. (1965), un conducător de excepțională înzestrare și energie în persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu, care a asigurat, prin acțiunile sale de răsunet pe plan intern și internațional, un imens prestigiu României pe arena internațională.

La 40 de ani de la acest glorios episod al istoriei naționale, poporul român contemplă cu mîndrie drumul parcurs și privește cu încredere viitorul. În marea carte de istorie a neamului, 23 August 1944 a înscris o pagină de glorie, măreție și eroism.

Dr. FI. CONSTANTINIU

În țara păcii, spre comunism înaintăm

Al XI-lea

FORUM

NAȚIONAL AL PIONIERILOR

Pentru a unsprezecea oară, pionierii patriei și-au trimis delegații, cei mai stimați colegi, harnici, sîrguincioși și cu o comportare exemplară, pentru a-i reprezenta la unul dintre cele mai de seamă evenimente pionierești ale anului - Forumul Național.

Instituite din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, forumurile pionierești reprezintă o importantă formă de participare a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor la analizarea și dezbateră activității desfășurate de Organizația Pionierilor în spiritul hotărîrilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, în scopul educării comuniste, patriotice și revoluționare a tinerii generații, precum și pentru stabilirea direcțiilor muncii viitoare.

În anul 1983, ca loc de desfășurare al acestui important eveniment pionieresc a fost ales lașul, străveche vatră de istorie și puternic centru al industriei noastre socialiste.

Forumul s-a desfășurat sub genericul „În țara păcii, spre comunism înaintăm”, în atmosfera de înaltă însuflețire și mîndrie patriotică a aniversării celor 18 ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului. Lucrările forumului au fost puternic marcate de vibrantul Mesaj de pace adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu tuturor copiilor patriei; întregului nostru tineret, tuturor copiilor lumii cu prilejul zilei de 1 Iunie.

Bogatul program al forumului a oferit pionierilor-delegați posibilitatea de a analiza activitatea desfășurată de-a lungul unui an de cei aproape 2 700 000 de membri ai Organizației Pionierilor în domeniul învățaturii și muncii, al educației patriotice, revoluționare, al muncii politico-organizatorice și al vieții de organizație. Toți cei prezenți la Forumul Național au acordat o deosebită atenție educației revoluționare, patriotice a pionierilor, formării unor puternice sentimente de dragoste față de patria socialistă, față de glorioul nostru partid, față de popor. Printr-un larg schimb de idei, ei au prezentat cele mai valoroase inițiative și realizări și au făcut numeroase propuneri pentru ridicarea întregii activități pionierești la noi cote ale calității.

Întîlnirile cu muncitori, cu făuritori de bunuri materiale, activiști de partid, oameni de cultură și artă, vizitele în întreprinderi industriale și agricole le-au oferit prilejul, o dată mai mult, de a cu-

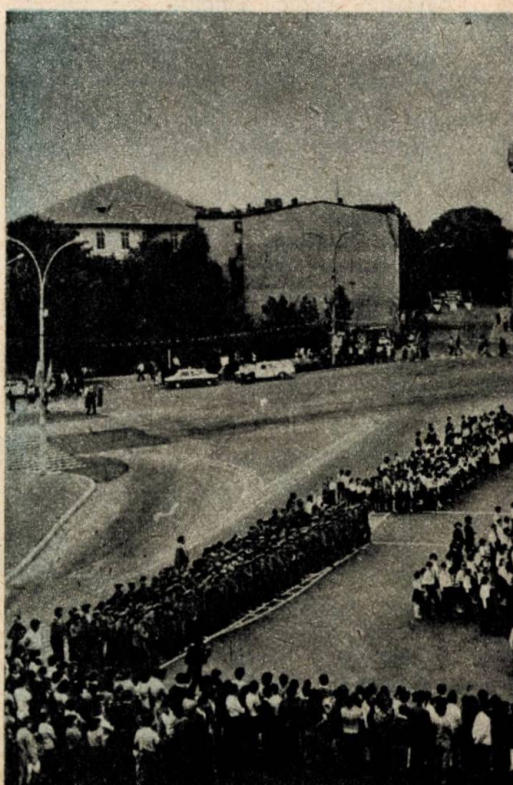

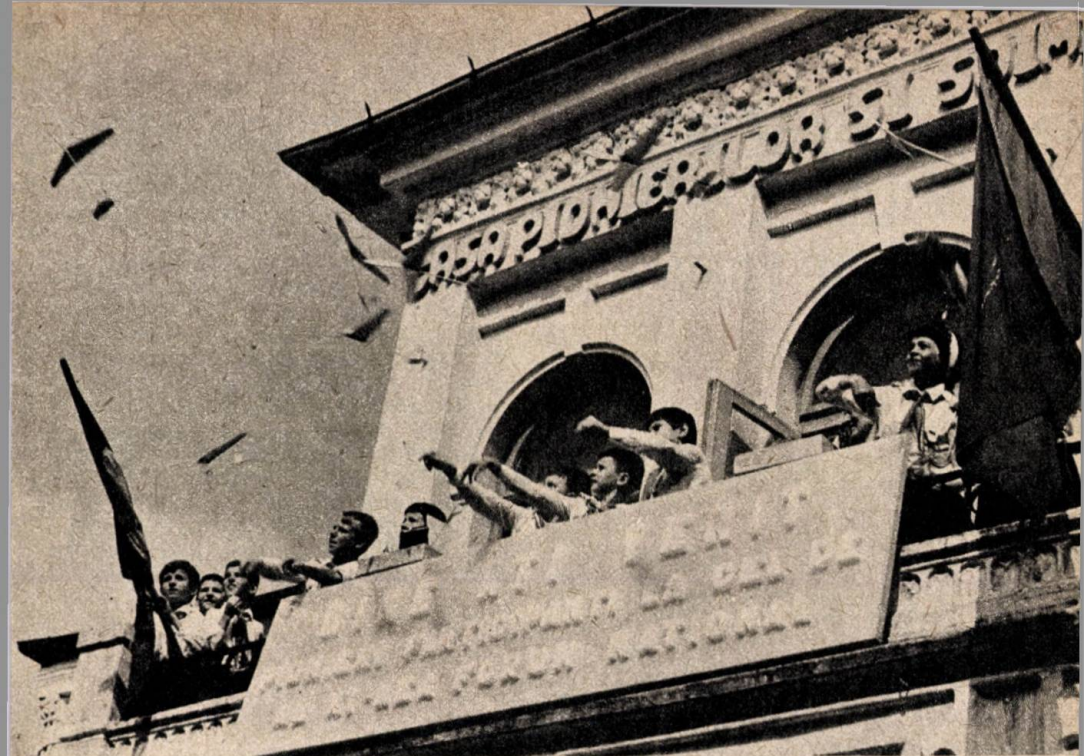

noaște marile realizări ale socialismului din patria noastră, de a acorda cea mai înaltă cinstire muncii, de a se pregăti cu temeinicie ca tineri revoluționari. Pentru participanți, ca și pentru toți copiii țării, Forumul Național a reprezentat încă un prilej de a-și manifesta dragostea și recunoștința profundă față de prietenul și îndrumătorul cel mai apropiat al tinerei

generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, față de tovarăsa Elena Ceaușescu, pentru părinteasca grijă cu care le ocrotesc copilăria, pentru condițiile minunate de învățatură, muncă și educație de care se bucură la noi toți copiii țării.

Cel de-al XI-lea Forum Național de la Iași a fost un forum al muncii, al schim-

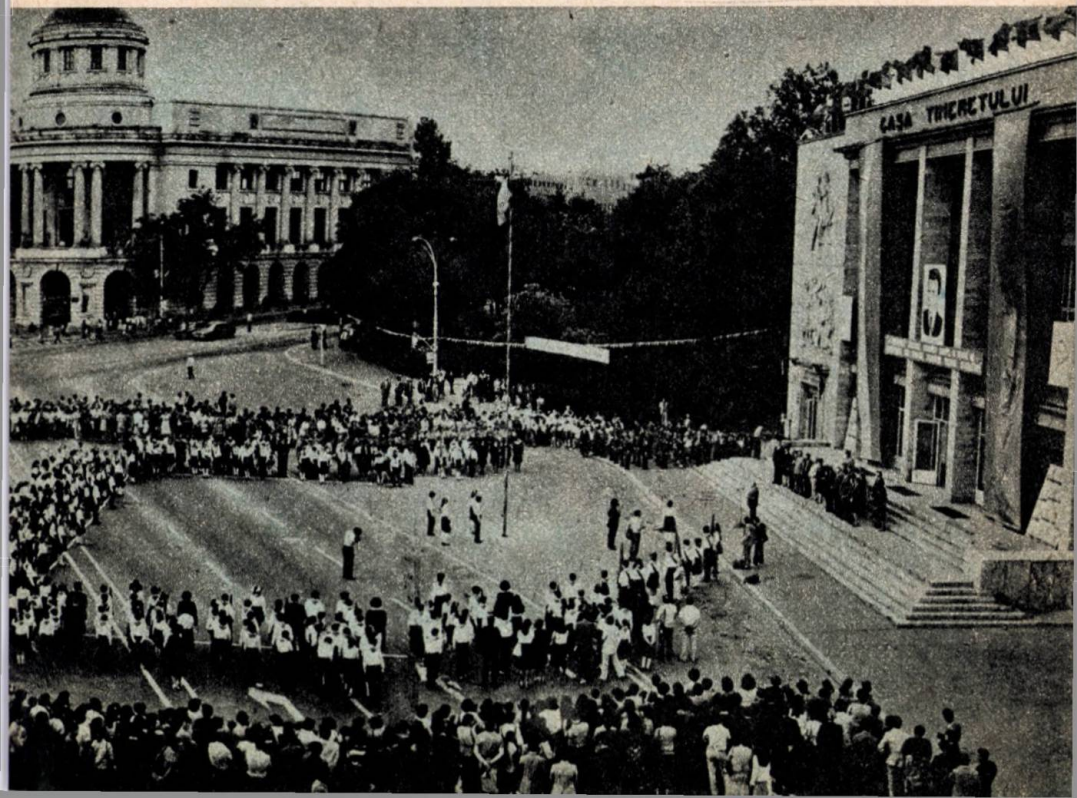

bului fertil de idei, al prieteniei, un forum al copilăriei fericite.

Desfășurat într-o intensă atmosferă de lucru, de responsabilitate, Forumul Național a demonstrat încă o dată hotărârea pionierilor de a generaliza experiența pozitivă, de a-și perfecționa munca în toate domeniile. În frunte cu aleșii lor și împreună cu toți prietenii,

colégii, tovarășii de copilărie, ei s-au angajat ca în anul școlar 1983/1984 roadele învățurii să fie și mai bogate, munca să înfrumusețeze sufletele tuturor și, prin faptele de zi cu zi, fiecare să cinstească titlul de pionier, să activeze neobosit pentru a-și forma nobilele trăsături care îl definesc pe tânărul revoluționar al zilelor noastre.

SUB SEMNUL DRAGOSTEI DE ȚARĂ

TOT ÎNAINTE !

Ca în fiecare an, odată cu primele semne de revenire a primăverii pe meleagurile țării noastre, purtătorii cravatei roșii cu tricolor au pornit în tradiționala acțiune de educație patriotică „Tot înainte”.

Dedicată anul acesta aniversării a două mari evenimente cu adânci rezonanțe în istoria patriei – 8 Mai, ziua făuririi Partidului Comunist Român, și 23 August, aniversarea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din România –, acțiunea „Tot înainte” a declarat o puternică angajare patriotică, revoluționară a tuturor pionierilor țării.

Obiectivele propuse în Ordinele de acțiune, reunite sub cele patru generice – „Sîntem urmașii unui popor eroic”, „Pionieri, în anii de lumină”,

„Ștafeta generațiilor”, „Cinstim patria, partidul și poporul” – au dat prilej tuturor pionierilor să acționeze în spiritul dragostei neîfărmurate față de patrie și partid, față de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, toți participanții la acțiune înscrind în catalogul faptelor de fiecare zi o comportare demnă de membri ai unei organizații revoluționare.

Cunoașterea trecutului glorios, a tradițiilor de luptă ale clasei muncitoare, sub conducerea partidului comunist, ca și a importantelor realizări ale prezentului a constituit un obiectiv de seamă în activitatea tinerilor fii ai patriei, care au organizat vizite, excursii, dezbateri, evocări avînd ca obiect cultivarea mîndriei de a crește pe acest pămînt fără seamăn.

În constelația de manifestări pionierești desfășurate în cele trei etape – etapa de masă, pe localitate și județeană – s-au înmănușat și frumoase victorii școlare, Banca de Onoare cuprinzînd detașamente întregi de copii frunțași la învățătură și

în comportare. Însuflețitoarea „Ștafeta generațiilor” a înscris fapte deosebite de hărnicie și bună gospodărire, prin care purtătorii cravatei roșii cu tricolor au contribuit la înfrumusețarea meleagurilor natale, la sporirea avuției naționale. Noi păduri, noi livezi, terenuri sportive, săli de clasă și sate de vacanță au fost și în acest an școlar înscrise pe harta hărniciei pionierești.

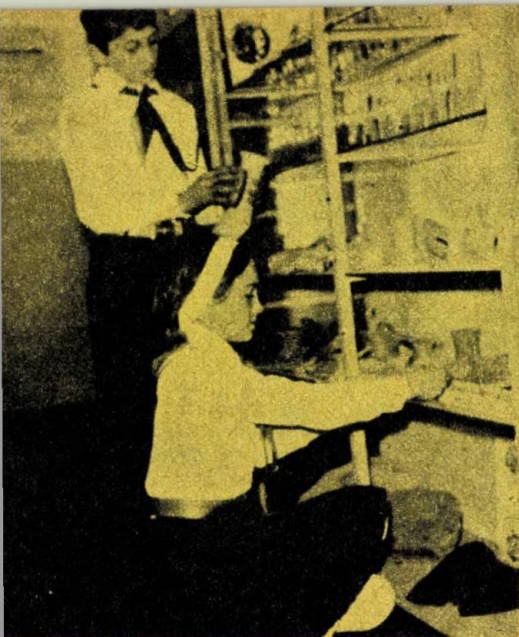
În toate județele, de la nivelul unităților și pînă la faza republicană, pionierii au organizat, sub semnul Festivalului național „Cîntarea României”, impresionante spectacole dedicate patriei, partidului și poporului, străduindu-se să dea glas, prin creații literare și de artă plastică, sentimentelor de dragoste și recunoștință pentru tot ceea ce partidul, societatea socialistă oferă copiilor patriei.

„Tot înainte” s-a dovedit încă o dată o acțiune amplă, de largă educație patriotică, revoluționară a Organizației Pionierilor, cu adînci rezonanțe în inimile tuturor purtătorilor cravatei roșii cu tricolor.

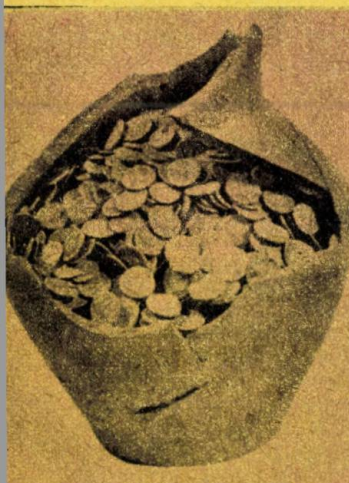

Calendarul pionieresc al acestui an înscrie în filele sale desfășurarea unei noi acțiuni pionierești de educație patriotică: „Patrie română — țară de eroi”. Organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației

Socialiste, această amplă acțiune-concurs dă glas dorinței fierbinți a milioane de copii ai țării de a urma cu însuflețire îndemnul celui mai iubit fiu al poporului, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a cunoaște și cinsti trecutul, munca și lupta înaintașilor noștri, de a-i omagia cu fiecare prilej pe cei care au luptat pentru înfăptuirea idealurilor de libertate și progres, pentru propășirea patriei noastre. Deschisă tuturor pionierilor și școlarilor, detașamentele și unitățile de pionieri din toate școlile, acțiunea-concurs „Patrie română — țară de eroi” a atras participarea entuziastă a copiilor, care au avut largi posibilități de manifestare și cultivare a pasiunii pentru cunoașterea temeinică, de la o vîrstă foarte timpurie, a istoriei patriei. Cercurile de istorie, de cercetări arheologice, de muzeografi, de dezbateri politico-ideologice, cercurile literare, precum și echipele din cadrul Expedițiilor „Cutezători” au adus, în cadrul acestei însuflețitoare acțiuni pionierești, noi și substanțiale contribuții la cunoașterea mărturiilor materiale ale istoriei naționale, la realizarea unor colecții istorice școlare și colțuri documentare interesante, la crearea de noi muzee școlare și îmbogățirea celor existente,

la elaborarea de monografii locale, la realizarea unor noi și notabile descoperiri arheologice. Un larg ecou patriotic au avut acțiunile de îngrijire și întreținere a monumentelor istorice, inițierea unor expediții pionierești pe itinerare evocatoare, prilejuind rememorarea unor momente eroice, cunoașterea vestigiilor ce grăiesc despre istoria multimilenară a poporului nostru, ca și a priveliștilor luminoase oferite de prezentul socialist. Concursurile gen „Cine știe ciștigă”, organizate la nivelul tuturor detașamentelor, unităților și localităților cu teme dedicate istoriei patriei, au stîrnit cel mai viu interes. La capătul unui an școlar, aceste activități pionierești s-au materializat și în nenumărate gazete, fotomontaje, panouri ilustrative din fiecare școală, în frumoase și grăitoare albume-jurnal. Remarcabili participanți la acțiunea „Patrie română — țară de

eroi" s-au dovedit pionierii de la Liceul pedagogic Ploiești, de la Școala generală nr. 3, Sighetul Marmăției, pionierii din Cotorca, județul Buzău, de la Școala generală nr. 1, Buftea, cei de la Liceul „Frații Buzești” din Craiova, pionierii de la Școala generală nr. 5, Tîrgoviște, tinerii arheologi din Mizil și Iași, expediționarii de la cercul de desen „Ion Diaconescu”, Școala generală nr. 5, Onești, și mulți alții. În imagini vă prezentăm pe cîțiva dintre istoricii cu cravată de pionier din Măgura, județul Bacău, care au contribuit la efectuarea unor valo-

roase descoperiri arheologice în zona comunei lor.

Însușindu-și cît mai temeinic istoria patriei, a plaiurilor natale în cadrul acțiunii-concurs „Patrie română — țară de eroi”, pionierii au înțeles mai deplin ce înseamnă a fi patriot, a fi revoluționar, a trăi plenar sentimentul dragostei de țară și a cinsti prin fapte lupta înaintașilor noștri, munca eroică a oamenilor-pildă din zilele noastre, comuniștii, de la care învață cutezanța revoluționară.

M. MICU

FESTIVALUL CÎNTECULUI PATRIOTIC ȘI DANSULUI PIONIERESC

„Omagiu patriei și partidului”

Între acțiunile ce îmbogățesc an de an cronica pionieriei și care intră în tradiția amplelor manifestări prin care copiii dau expresie fierbinte sentimentelor de dragoste și recunoștință față de patrie, partid și popor, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, față de tovarăsa Elena

Ceaușescu, pentru condițiile minunate în care tinăra generație învață, crește și se pregătește pentru viitor, se înscrie și Festivalul cîntecului patriotic și dansului pionieresc „Omagiu patriei și partidului”.

El se desfășoară vara, în ambianța exuberantă a orașelului vacanțelor de la Năvodari, unde, după în-

cheierea unui an de învățatură, de bogate activități pionierești, mii și mii de copii din întreaga țară vin să petreacă împreună zile de neuitat.

Vara lui 1983 a reunit în cea de-a II-a ediție a festi-

valului circa 600 de copii, membri ai unora dintre cele mai bune formații artistice din țară, laureate la cea de-a IV-a ediție a Festivalului național „Cântarea României”.

Ei au dat o neasemuită strălucire frumoaselor seri de iulie când, pe scena noului teatru de vară, au cântat, au dansat, au recitat în aplauzele entuziaste ale celor peste 2 500 de copii spectatori, care i-au însoțit seară de seară.

Această manifestare artistică, având un profund caracter patriotic și educativ, oferă pionierilor posibilitatea de a-și pune în valoare resursele artistice și în același timp de a se cunoaște și împrieteni prin cîntec.

Așa s-au împrietinit pionierii din cunoscutul ansamblu de balet „Primăvara” de la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei cu cele de la Liceul de coregrafie din Cluj-Na-

poca, membrii Corului de cameră al Școlii generale nr. 4 din Roșiorii de Vede cu cei de la Școala generală nr. 6 din Botoșani și mulți alții.

Pregătite cu grijă și fantezie, fiecare dintre aparițiile pe scena festivalului ne-a demonstrat încă o dată că, deși atât de tineri, pionierii artiști pot da cea mai convingătoare expresie bucuriilor copilăriei ferice.

E. ROȘCA

Festivalul internațional „COPIII LUMII DORESC PACEA”

La capătul a zeci de mii de kilometri străbătuți cu trenul sau avionul pentru a veni în România, copii din îndepărtate continente — Asia, Africa, America Centrală —, ca și din Europa s-au aflat și în acest an împreună în Orașul Soarelui, la Năvodari. Din țara celor o mie de lacuri, Finlanda; din țara piramidelor, Egipt; din perla Antilelor Mari, Cuba; din țara trandafirilor, Bulgaria; din deșertul Saharei, din Algeria, din îndepărtata Angolă și din încă paisprezece țări de pe Terra, mesajul de pace, prietenie și solidaritate a fost adus de un stol de copii minunați cum numai copiii știu să fie: cu sufletul pur, cu gîndul curat.

Dorința lor de a-i cunoaște pe copiii români, care îi așteaptă în fiecare an pe malul înșorit al Mării Negre, țara lor atât de ospitalieră își are explicația în prestigiul de care România se bucură în lumea întreagă ca țară a păcii, ca țară a muncii.

Într-un climat de voieșie, de sărbătoare, fiecare delegație de copii s-a străduit să aducă pe scena teatrului de vară frumusețea cîntecului și a dansului din patria sa, strălucirea costumelor populare și distincția uniformelor lor pionierești. După fiecare reprezentație, ropotele de aplauze se revărsau în cascade. Rostite într-o limbă străină, necunoscută, cuvintele

pot fi înțelese deplin dacă ele înțeamnă la pace, prietenie, înțelegere între oameni! Copiii știu să rostescă aceste cuvinte cu multă convingere. Unii dintre ei au trăit coșmarul războiului. Altor le-au povestit părinții despre dezastrele acestuia. Și unii, și alții doresc fierbinte pacea.

*„De-aici, din plaiul doinei românești,
Cîntînd un imn de muncă și-nfrățire,
Cuvîntul nostru își avîntă zborul
Chemînd spre pace-ntreaga omenire!”*

Sînt versuri învățate și rostite de mulți copii în timpul celor trei săptămîni de tabără. Dealtfel, întîlnirile zilnice, spontane sau organizate de copiii diferitelor delegații, ca și serile dedicate țărilor participante au permis fiecăruia să-și prezinte meleagurile natale, activitatea desfășurată în organizațiile de copii. Micile cadouri, schimbul de adrese, fotografiile realizate împreună vor constitui amintiri de neuitat.

Pace, prietenie, solidaritate internațională. Aceste cuvinte cu sens atât de adînc, atât de vital au vibrat pe buzele tuturor de-a lungul frumoaselor zile petrecute la Năvodari, dînd glas bucuriei de a fi copil.

E. MĂNESCU

ISTORIA

NE DETERMINĂ SĂ FIM NOI ÎNȘINE

de acad. prof. Ștefan PASCU

Cel mai grăitor atestat cu privire la gradul de civilizație și cultură al unui popor este interesul său față de istorie. Explicația e simplă: istoria joacă un rol deosebit în formarea omului de cultură, în lărgirea orizontului său de cunoaștere.

Studiul istoriei reprezintă temeiul educației în spirit patriotic a tuturor generațiilor, și mai cu seamă a tineretului. Evocarea eforturilor, a sacrificiilor și jertfelor care înobilează trecutul nostru are o valoare formativă remarcabilă și reprezintă un factor de seamă în înțelegerea legilor de dezvoltare a societății, în cunoașterea primelor elemente ale concepției înaintate a materialismului istoric. Înțelegerea trecutului este cea mai solidă bază pentru edificarea lumii noi, a societății noi pe pământul patriei.

Cunoașterea tradiției, a faptelor marilor oameni pe care poporul român i-a dat în toate timpurile, a valorilor materiale și spirituale ajunse pînă la noi ne ajută să înțelegem mai bine cine sîntem și cum putem fi noi înșine.

CĂUTĂTORII DE COMORI

Din timpuri imemorabile, socotite în sute de mii de ani, oamenii s-au străduit să-și asigure cele trebuitoare vieții prin muncă fizică și prin creații ale inteligenței. Ei și-au făurit, în acest scop, unelte pentru lucru, arme pentru a se apăra de animale sau de cei ce rîvneau la roadele muncii lor, podoabe pentru satisfacerea dorinței de frumos. Și-au confecționat vase de pămînt pentru nevoile de fiecare zi. Și-au clădit case, care, adunîndu-se mai multe la un loc, au format sate și orașe. Și-au construit cetăți de apărare împotriva vrăjmașilor. Au creat

opere de artă din marmura sau bronz — statui, coloane, capiteli —, cu care și-au împodobit așezămintele publice, piețele, locuințele. Cînd au început să-și îngroape morții în cimitire, le-au pus în morminte unelte, arme, podoabe, vase.

Cu trecerea vremii, din cauza năvălirilor și a altor nenorociri, așezările s-au distrus în întregime sau în mare parte, iar ce a mai rămas din ele a fost acoperit de pămînt. Unelte, armele, vasele, podoabele, operele de artă au ajuns și ele sub pămînt, odată cu așezările, iar podoabele și alte obiecte de mare valoare, datorită metalului prețios din care erau confecționate și măiestriei cu care erau cizelate, au

foșt îngropate anume de proprietarii lor în clipe de primejdie, cu gândul de a le dezgropa după liniștirea vremurilor. Pământul, generos, le-a ocrotit mii și mii de ani, păstrându-le pentru noi, ca mărturie că viața înaintașilor nu s-a irosit în zadar. Aceste rămășițe au o inestimabilă valoare pentru studiarea traiului, a căutărilor și strădaniilor, a muncii și creației oamenilor din secolele trecute. Fără aceste dovezi materiale nu s-ar cunoaște nimic despre trecut sau s-ar cunoaște foarte puțin, atât de puțin încât n-ar fi posibilă reconstituirea nici măcar în linii foarte generale a societății omenеști din vremurile de demult.

RĂSPUNS LA DOUĂ ÎNTREBĂRI

Un tînăr de vîrsta cutezătorilor m-a întrebat cum am îndrăgit istoria și ce m-a determinat să aleg profesiunea de istoric.

Mai întîii a fost curiozitatea. Încă de pe cînd eram elev la școala primară, doream să știu cum au trăit odinioară oamenii din satul nostru, din satele dimprejur, apoi alții, de pe întreg cuprinsul țării, ca și din alte țări. Lecturile cu eroii și legendele din antichitate mi-au sporit interesul pentru știința istoriei. Iar cînd am făcut cunoștință cu eroii poporului român, atracția spre istorie a fost definitivă. Voi am să cunosc mereu mai multe din viața poporului român și a naționalităților conlocuitoare: căutările și zbuciumurile, eforturile și luptele pentru o viață mai bună, mai fericită, creațiile lor care au îmbogățit patrimoniul civilizației universale. Pe măsură ce făceam cunoștință cu ele mă cuprindea do-

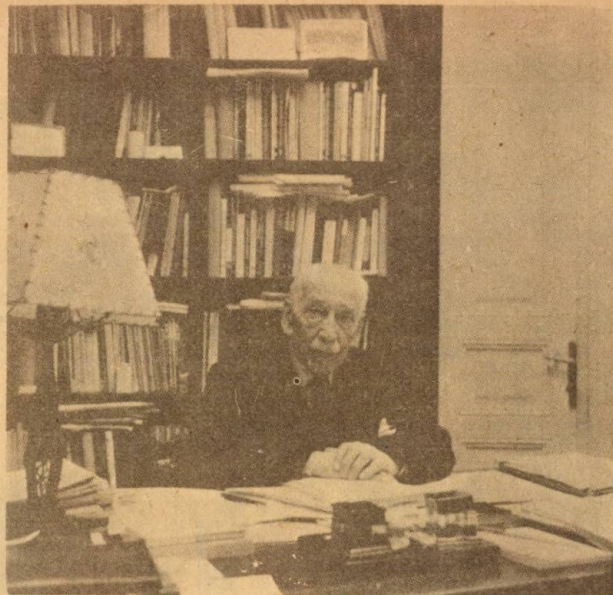
rința de a le cunoaște nu numai din spusele și scrierile altora, ci prin propria mea căutare și cercetare. Și astfel m-am dedicat istoriei.

Un alt pionier mi-a cerut să vorbesc despre cele mai mari satisfacții pe care le-am avut în cariera mea de cercetător al istoriei.

Satisfacțiile din timpul studiilor liceale: aceea de a ști mai mult decît alți colegi, de a fi ales în fruntea cercurilor de istorie ale elevilor, de a fi așezat în banca întîii la inspecții. Apoi, ca student al Facultății de litere și filozofie, secția istorie-geografie, de a fi printre cei dintîii la seminarii, la examene și, ca urmare, de a fi numit bibliotecar al Institutului de istorie națională din Cluj-Napoca încă din anul al treilea de studenție. Primele articole publicate în revistele științifice, cercetările în arhivele din Italia, în calitate de membru al Academiei Române de la Roma, ca bursier al universității clujene, au fost fără îndoială alte mari bucurii. Licența, doctoratul, luate cu calificative maxime, au întregit gama satisfacțiilor. Apoi cărțile scrise de mine, premiile Academiei Române, ale Academiei R.S. România și ale Ministerului Învățămîntului etc. etc. Și încununarea acestora: alegerea mea ca membru al Academiei R.S. România, al Academiei de științe sociale și politice, al unor academii, institute și comisii internaționale. Ele au fost urmarea unei munci neobosite, nu lipsită de sacrificii, dar plină de satisfacții în profesiune, susținută de pasiunea pentru istorie, de dragostea sinceră față de țară și popor, față de trecutul glorios, prezentul eroic și viitorul plin de lumină.

UNUL DIN MARII EDUCA- TORI AI GÎNDIRII

MATEMATICA

Cel care va scrie istoria dezvoltării științelor matematice în veacul nostru nu va putea omite aportul școlii matematice românești, iar în cadrul ei contribuția de valoare universală a acad. Octav Onicescu. Cunoscut pretutindeni, lucrările savantului român au revoluționat zone întregi ale matematicii, impunând cotituri hotărâtoare pentru dezvoltarea lor ulterioară. Contribuțiile sale, produse de-a lungul a șase decenii de activitate științifică, se înscriu într-o arle vastă, ce merge de la mecanică, geometrie, topologie, algebră, analiză matematică, teoria probabilităților la logică matematică și statistică matematică.

Dacă am încerca să definim o notă personală prin care ilustrul matematician s-a distanțat de foarte mulți dintre înaintașii săi, aceasta o constituie faptul că Octav Onicescu a văzut totdeauna în matematică nu o activitate abstractă, o gratuită gimnastică a minții, ci „o formă de continuă cercetare a naturii”. „Eu însumi — scria Octav Onicescu — mă privesc ca pe un cercetător de fapte: umane, sociale sau economice, de fenomene naturale, cu mijloace matematice, de preferință probabilistice sau mecanice”.

Marile sale descoperiri științifice, subliniază specialiștii, au importante puncte de legătură cu științele naturii, economia, urbanistica, medicina, lingvistica, teoria învățării, folclorul și chiar studiul poeziei.

O lucrare capitală a matematicianului român este crearea mecanicii invariantive, o cale originală de a se ajunge pornind de la natură și datele ei la „o descriere mai profundă și mai adecvată a realității” prin extinderea valabilității mecanicii newtoniene asupra unor orizonturi pe care până acum doar mecanica relativistă putea să le studieze. Meritul acestei înnoiri a mecanicii constă în primul rând în desființarea prăpastiei care marca în cunoaștere granița

dintre micro și macrocosmos.

Om de știință modern, legat prin mii de fire de veacul său, acad. Octav Onicescu a fost preocupat de locul științei, al tehnicii în societatea contemporană, de relația lor cu factorul uman. „Tehnica industrială devine pe zi ce trece mai importantă ca instrument al vieții umane de pretutindeni. Dar și mai importantă este constatarea că știința care generează această tehnică a devenit ea, și nu tehnica, o componentă esențială a gândirii omului de azi”. Sau și mai limpede: „Tehnica este un auxiliar necesar al vieții și al gândirii. Ea poate și trebuie a fi stăpinită și dirijată potrivit intereselor acestei vieți și ale societății în care se dezvoltă”.

Acad. Octav Onicescu a fost un bun prieten al tineretului. Profesor sub îndrumarea căruia s-au format numeroase generații de slujitori ai matematicii, savantul român a găsit răgazul să se întâlnească, sub auspiciile revistei „Cutezători”, cu cei mai tineri matematicieni: pionierii. Vădind o adâncă înțelegere a sufletului copiilor, profesorul a descris cu o rară plasticitate vastul teritoriu al împărăției cifrelor, arătând totodată câtă matematică stă la baza celor mai diverse activități umane, de la construcția piramidelor la doborârea unui record sportiv. Cel prezent și înregistrat plini de recunoștință sfaturile profesorului privind studiul matematicii la vîrsta cutezătoriilor. Răspunzînd unei întrebări, academicianul a subliniat: „Să nu uităm că matematica este unul din marile educatori posibili ai gândirii noastre. Ea te învață să anticipezi o situație de viață și, întocmai ca într-o problemă, să îți seama de toți factorii, să-i analizezi, să-i compari, astfel încît să poți lua cea mai bună decizie”.

Opera matematică a acad. Octav Onicescu va rămîne în istoria științei românești și mondiale.

TRĂIEȘTI ÎN SECOLUL XX

CE ȘTII DESPRE EL?

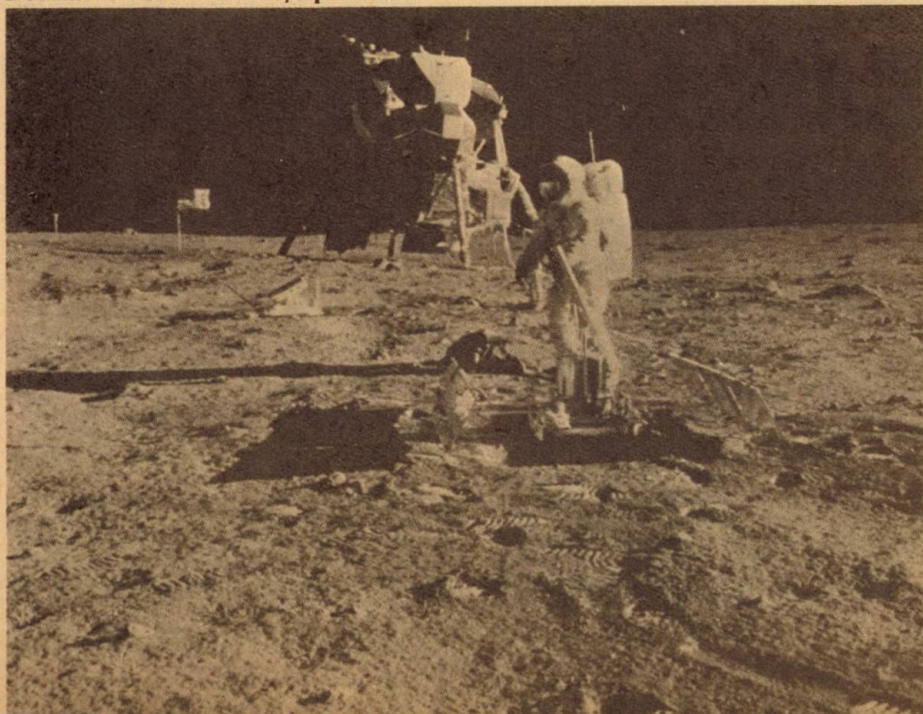
La începutul secolului în care trăim lumea era preocupată - ca și azi - de drumul spre astre. Cu mijloace clasice încă (tocul și hîrtia de scris), poetul italian Tomasso Marinetti dedica acestei aspirații umane poemul său „Cucerirea stelelor”. În același an - 1902 - George Méliès folosea una dintre cele mai moderne tehnici ale timpului - cinematograful - pentru a înfățișa zborul cosmic. La numai cîțiva ani de la producerea celui dintîi film al lumii, „Călătoria în Lună” a lui Méliès prezenta tuttora peisajul selenar, așa cum l-a imaginat creatorul francez.

Istoria a vrut ca secolul al XX-lea să fie nu numai timpul călătoriilor cosmice imaginare, ci și cel în care omul și-a lăsat, într-adevăr, urmele tălpilor imprimate pentru vecie în praful selenar. „E un pas mic pentru om - spunea în acea clipă istorică cosmonautul Neil Armstrong -, dar un pas mare pentru omenire”.

S-ar putea ca în aceste cuvinte să fie sintetizată starea de fapt a timpului pe care îl trăim: fiecare om străbate secolul al XX-lea cu pasul său mic, dar acum, cînd pe planeta noastră trăiesc peste patru miliarde și jumătate de oameni, fiecare pas al omenirii capătă dimensiuni cum n-a avut niciodată în trecut.

Firește, călcînd pe un alt corp ceresc decît Pămîntul natal, omul a făcut un pas cu totul în afara celor obișnuite. S-ar putea ca treptat expresia „cu capul în Lună” să-și piardă înțelesul ironic! Înainte de a pune piciorul pe Selena, omul a ajuns acolo cu gîndul. Dar unde nu și-a trimis omul secolului nostru mîntea sa iscoditoare? El știa de mult că universul înconjurător este o oglindă care multiplică, la dimensiuni a căror amplitudine ne scapă încă, procese și fenomene asemănătoare propriului său univers. Jocul neuronilor înăuntrul cutiei craniene este o parte inte-

Document veac XX. Pași pe Lună.

grantă a legilor mișcării și interdependenței care guvernează natura în întregimea ei. Un creier atât de mic, dar destul de mare pentru întregul univers!

„Cu capul în Lună” omul a purces la primii pași în cosmosul mare. În ce fel a ajuns el oare la una din cele mai senzaționale descoperiri din microcosmos? Iată-o: un câmp electric provocat membranelor de celulă produce deschideri ale acestora, ca niște pori, prin care se poate introduce, înăuntrul celulei, acidul dezoxiribonucleic, purtător de informații genetice. Universul mic nu are, probabil, mai puține planete de cucerit decât universul mare...

UN VEAC ÎȘI CAUTĂ NUMELE

Se întâmplă ca toate descoperirile ce se fac în macro sau în microcosmos să convergă spre un adevăr esențial: legăturile noastre cu universul formează o realitate aparte. Meditând la aceasta, un filosof al secolului nostru adăuga la cele două universuri existente – cel mare și cel mic – un al treilea, pe care îl numea „univers special” și care nu e altul decât omul, văzut în toată complexitatea sa.

În încercarea de a da secolului în care trăim un nume, oamenii l-au căutat, îl caută printre preocupările și descoperirile umane. S-a propus ast-

fel: secolul electricității, al atomului, al automatizării, al electronicii, al cosmosului, al informaticii, al genetica... Numele secolului va mai fi probabil căutat îndelung printre piscurile marilor înfăptuiri umane care l-au marcat.

Încă înainte de a se naște, veacul nostru se anunța neobișnuit. Un lanț de realizări impresionante marcase ultimii ani ai secolului trecut – printre altele, saltul peste Dunăre, la Cernavodă, al celui mai lung pod din lume, creația lui A. Saligny. Hotărât să ne uimească, secolul al XX-lea ne-a luat de la început respirația prin străpungerea tunelului Simplon (19 km sub Alpi, ceea ce și azi e o temeritate, chiar dacă nu mai e un record), prin tăierea Canalului Panama și înălțarea primei clădiri cu 100 de etaje. În vreme ce Albert Einstein punea temeliile fizicii moderne elaborând teoria relativității, prin aer se întretaiau semnalele telegrafiei fără fir și avioanele primilor învingători ai aerului, printre care și câțiva români celebri. În același timp, H. Coandă lansa zborul și navigația reactivă. Paralel cu elaborarea de către Niels Bohr a modelului atomic, soții Curie studiau radiul, iar E. Rutherford realiza în laborator prima reacție nucleară, Peary atinge cel dintâi Polul Nord și Amundsen pune, primul, piciorul la Polul Sud. În curând aveau să dispară ultimele pete albe de pe hărțile lumii

ȚARA DE SUB APE

Cu multe secole în urmă, nord-vestul și centrul Olandei erau presărate de nenumărate mlaștini și păduri (de altfel Hol-land înseamnă „țara scufundată”). Marea și râurile traversau în fel și chip terasele și dunele din zonă. Astfel pământul de aici cobora treptat sub nivelul mării.

Atrași de fertilitatea pământului, agricultorii au început să-și crolască drum prin mlaștină și să improvizeze din papură, argilă și pietriș diguri care nu rezistau decât intervalul de timp dintre două furtuni.

De-a lungul timpului catastrofele s-au succedat cu o tragică regularitate. Sute de localități au fost înghițite de valuri odată cu apariția golfului Zuiderzee, în 1300. Nu mult după acest fenomen, în 1421, fluviul Meusa rupe digurile la sud de Dordrecht, acoperind 70 de sate și făcând peste 10 000 de victime. În 1570, marea Inghite alți

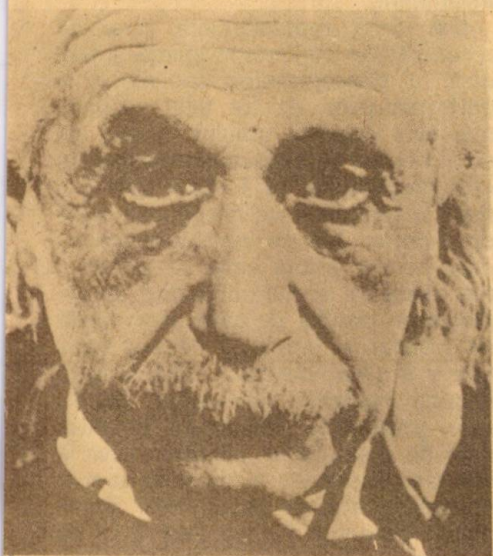
peste 30 000 de oameni, iar în 1953 sînt inundate 133 de localități. Dacă digurile care apărau centrul țării nu ar fi fost salvate cu eforturi supraomenești, atunci Rotterdamul, Amsterdamul și o parte din Haga ar fi fost acoperite de ape.

În fața invaziei apelor, olandezii s-au angajat într-o vastă operă constructivă: alungarea mării de pe teritoriile lor. Printr-un efort comparabil cu cel necesar pentru construirea a 100 de canale Suez, acest popor a reușit să recupereze pentru agricultură 4 613 kmp din cei peste 6 000 acoperiți de mare, adică o jumătate de miliard de metri pătrați!

Cine nu cunoaște morile de vînt olandeze? Puțini știu însă că ele nu macină, ci, încă din secolul al XV-lea, elimină într-un mod economic apa infiltrată pe terenurile agricole. În secolul al XVIII-lea, o întinsă

și să apară, în laboratoare, formulele viitoarelor mase plastice.

Punctele marcate de secolul al XX-lea se succed într-un asemenea tempo că, iată, încă o denumire a lui se impune: secolul ritmului. Noua muzică ce cucerește lumea — jazul — nu face decât să exprime într-un mod irezistibil o caracteristică de seamă a timpului pe care îl trăim.

Universul într-o formulă: $E = mc^2$.
Autor: Albert Einstein, un Newton al
veacului nostru.

rețea de diguri fixau albia riurilor și linia coastelor. După inundația din 1836, care a înghițit orașele Haarlem, Amsterdam și Leyda, s-a trecut la executarea planului Leeghwater, care prevedea secarea, cu ajutorul a 500 de mori, a celui mai mare lac din zonă. În acest scop, s-a tăiat un canal special pentru legarea Amsterdamului de mare, la capătul lui dinspre Marea Nordului construindu-se cea mai mare ecluză din lume: 400 m lungime, 50 m lățime și 15 m adâncime. Lărgit la 170 m și adâncit, canalul primește azi vase de 85 000 t.

Prin adoptarea planului Lely, se hotărăsc închiderea golfului Zuiderzee și crearea a cinci poldere (terenuri agricole smulse apei) însumând 110 000 de acri, grupate în jurul unui lac cu apă dulce.

În 1927—1932 este construit digul Hondsbos, care poartă o autostradă de 30 km. Lat de 90 m, digul se ridică la 7 m deasupra nivelului mării. Polderul Wieringermer a fost secat concomitent cu ridicarea digului. El are 20 000 ha și se află la 6 m sub nivelul mării. În urma distrugerii digului de apărare de către armatele hitleriste spre sfârșitul celui de-al doilea război

Turbotrenul sau sfârșitul domniei milenare a roții.

MASTODONȚI, GĂMĂLI DE AC ȘI PARADOXURI

Lumea secolului al XX-lea ne apare, nu o dată, ca una a paradoxurilor. În urmă cu numai patru decenii, primul calculator creat de mintea omului (și, acest lucru nu trebuie să se uite, de MINA omenească) cântărea 30 de tone și avea nevoie de peste 18 000 de lămpi electronice. Astăzi operații de calcul mult mai ample și mai complicate sînt efectuate cu ajutorul microprocesorului, nu mai mare decât o gămălie de ac. S-ar putea crede că pentru construirea

mondial, cele trei sate moderne și 411 (din cele 512) ferme au fost înghițite de ape. Odată cu instaurarea păcii, digul a fost urgent refăcut.

Polderul de Nord-Est, aflat la 4,5 m sub nivelul mării, ocupă 40 000 ha și are o populație de 30 000 locuitori. Al treilea polder are 54 000 ha și a început să fie cultivat în 1958. După numai un an sînt date în folosință și cele 40 000 ha ale Flevolandului Meridional. Ultimul polder — Markerwaard —, cu o suprafață de 60 000 ha, inclus în suprafața agricolă a țării în 1980, încheie proiectul Lely.

Epopeea olandeză a continuat cu o altă grandioasă lucrare hidrotehnică: Planul Delta, elaborat în urma inundațiilor din 1953, cînd au fost devastate regiunile din sud-vestul Olandei. Prin această lucrare s-a realizat închiderea estuarelor care separă insulele olandeze. Marele baraj rămîne deschis doar pentru accesul spre Rotterdam și Anvers.

Planul Delta și proiectul Lely sînt socotite cele mai mari lucrări hidrotehnice din istorie.

Constantin NEDELICU

calculatorului-mastodont omul a trebuit să cheltuiască mai multă muncă decât pentru crearea calculatorului-gămălie. Lucrurile stau însă exact invers. Microprocesoarele cer cunoștințe de matematică, de fizică, de chimie, de electronică, dar și de tehnologie și de organizare a muncii mult mai complexe și mai vaste decât mașinile construite în urmă cu zeci de ani.

Alt paradox e că, atunci când se cereau cunoștințe mai puține, un număr limitat de oameni puteau beneficia de un calculator. Azi, când folosirea calculatoarelor moderne e mult mai complexă, el este, practic, la îndemâna tuturor. Difuzarea lor în cercuri tot mai largi permite fiecărui specialist – și nu numai acestuia – analizarea într-un timp record a informațiilor disponibile și astfel fundamentarea celei mai bune opțiuni. Noțiunea de „om informațional” se aplică tot mai îndreptățit coplanetariilor noștri – ceea ce în orice alt secol ar fi fost nu numai imposibil, dar și fără sens. (Ați observat că nici una din anticipațiile lui Jules Verne nu se bazează pe tehnica de calcul?)

Dar omul a devenit „informațional” nu atât prin faptul că el caută soluții, ci în primul rând prin acela că formulează

lează probleme. Pentru a le rezolva, orizontul cunoașterii este împins către zone altădată inimaginabile: milioane de calcule efectuate în fracțiuni de secundă, imitarea de către tehnică a unor „brevete” ale naturii, miniaturizarea și gigantizarea diferitelor mecanisme, pătrunderea în viața de toate zilele a roboților, universalizarea mijloacelor de comunicare ultrarapidă, revoluționarea metodelor de învățămînt...

Din vârful impresionantei piramide a realizărilor obținute în știință și tehnică, a descoperirilor epocale și a performanțelor de tot felul se vede mai bine condiția omului. Și aici secolul nostru se deosebește radical de cele precedente. El a văzut cele mai mari și semnificative mișcări de masă din istorie: luptele revoluționare aduse, pentru prima oară, la instaurarea orînduirii sociale eliberate de exploatarea omului de către om. Acest vis milenar al omului a devenit realitate și în țara noastră. O altă cotitură istorică realizată de secolul nostru este prăbușirea sistemului colonial. Zeci de popoare au căpătat acces la libertate națională, la dezvoltare economică și socială liberă. Sînt evenimente care vor lăsa o amprentă de neșters asupra vremurilor în care

1,2,3, înfîințit

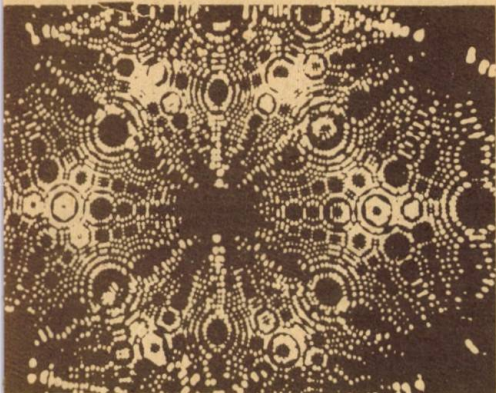
Prelungire a uneltelor care l-au însoțit pe om de-a lungul preistoriei și a istoriei, a mecanismelor simple sau mai complicate, a primelor mașini-unelte, continuare pe un plan superior a tot ce înseamnă mecanizare, automatizare la nivelul unui loc de muncă, al unei hale de uzină, calculatorul electronic este el însuși, înalte de orice, un instrument de lucru. Dar în vreme ce pîrghia sau strungul reprezentau o prelungire și o amplificare a efortului brațelor și a îndemînării lor, calculatorul este o prelungire a complexului gîndire-mină, adevăratul creator al tuturor bogățiilor.

Ce nu poate calculatorul? Rezolvă într-un timp record probleme matematice, dar probleme care altminteri ar ocupa zece calculatori vreme de ani în șir. Viteza de calcul îl face să fie mai mult decât un abac electronic. Calculatorul ne va arăta ce poate cînd va fi întrebat care dintr-un număr oarecare de măsuri poate avea efecte

mai bune. Viteza îi permite ordinatorului să treacă în revistă toate variantele posibile și să calculeze consecințele tuturor măsurilor avute în vedere. Afîșînd rezultatele acestor calcule, el îi determină pe om să aleagă cea mai bună dintre soluțiile problemelor. Iar aceasta nu mai e o chestiune de contabilitate, ci de concepție. Calculatorul participă la luarea deciziilor. El devine astfel indispensabil în conducerea întreprinderilor. Fără calculatoare, stabilirea drumului optim spre Marte, spre Venus al mesagerilor cosmici trimiși de pe Terra ar fi fost o imposibilitate. După ce concepții ar fi decifrate unele texte străvechi, a căror cercetare presupune încercarea a mii și mii de variante. Rezultate uluitoare au fost obținute, de pildă, în lingvistică de către prof. dr. docent Edmond Nicolau. În legătură cu locul ordinatorilor în societatea modernă, prietenul și colaboratorul revistei noastre scria:

avem privilegiul de a trăi.

Dar paradoxurile secolului n-au fost lichidate. În vreme ce știința, tehnica, economia ating performanțe încă nemăintîlnite în toate domeniile, Sahelul, de pildă, încinge globul terestru ca un brîu al foamei. Imposibil, veți spune. Cînd atîtea deșerturi, îngrădite și supuse tratamentului științific elaborat de specialiști, au început să producă, marșul foamei nu trebuie să mai răsune nici în cele mai sărace țări! Totuși, marșul foamei continuă. Această pată pe fruntea secolului nostru nu va putea fi ștersă decît cu prețul instaurării pe planeta Pămînt a

Atomul la fotograf

„Importanța ciberneticii pentru viața contemporană nu poate fi îndeajuns subliniată. Nu mă refer numai la faptul că fără matematică nu ar fi posibile zborurile cosmice sau că astăzi marile calculatoare pun diagnosticul exact în afecțiunile cardiace, examinînd automat electrocardiogramele. Dar prin cibernetică și cu ajutorul calculatoarelor electronice omul a intrat într-o nouă etapă a dezvoltării sale, în care știința permite o nouă și splendidă multiplicare a posibilităților sale în toate domeniile: organizarea științifică a producției, creația artistică automată, prelucrarea automată a datelor, conducerea automată și optimă a întreprinderilor.

Calculatorul este o excelentă unealtă în cadrul activităților raționale și care sînt perfect definite. Astfel, știința inginerului bazată pe calcul a beneficiat enorm de aportul calculatoarelor. Ele servesc de pe acum la efectuarea unor traduceri de texte. Și sîntem abia la începutul erei calculatoarelor. Cred că omenirea va putea cunoaște o nouă și extraordinară înflorire intelectuală grație calculatorului, care este un instrument comparabil ca valoare cu roata sau focul.

La noi în țară, un domeniu extrem de fertil este cel al ciberneticii economice. Economia noastră planificată poate benefi-

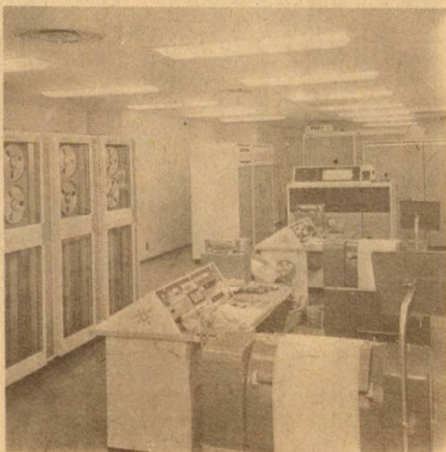
unei ordini a egalității și dreptății economice și sociale pentru toate popoarele.

UN MESAJ PENTRU CAPSULA TIMPULUI

De-a lungul mileniilor, cel mai mare dușman al umanității a fost neștiința. De la nevoia instinctivă de a se apăra de vînt pînă la capacitatea de a folosi, în secolul nostru, curenții de aer pentru zborul avioanelor, oamenii au străbătut un drum lung. Desfășurînd lupta cu natura înconjurătoare (pe care a găsit-o) și cu propria natură (pe care și-a făurit-o), omul a putut ajunge la înțelegerea puterii sale. Acum știm: nimic din ceea ce au creat știința și tehnica secolului al XX-lea – de la radio și televiziune la holografie și penicilină, de la tehnica de calcul la ingineria genetică, de la energia atomică la vehiculele spațiale – nu ne poate decît întări. Nimic, cu o singură excepție: ceea ce a fost conceput cu intenția de a ucide. Ochii omului au reținut pe retină nu numai înălțările către civilizație ale secolului, ci și căderile acestuia către barbarie. Războiul, care a zguduit pămîntul cînd secolul a ajuns către vîrsta matură, a marcat puternic în-

cia enorm de pe urma utilizării raționale a calculatoarelor. Personal sînt convins că, prin calculator, prin sistemele de calcul automat, omenirea trăiește a patra mare explozie informațională.”

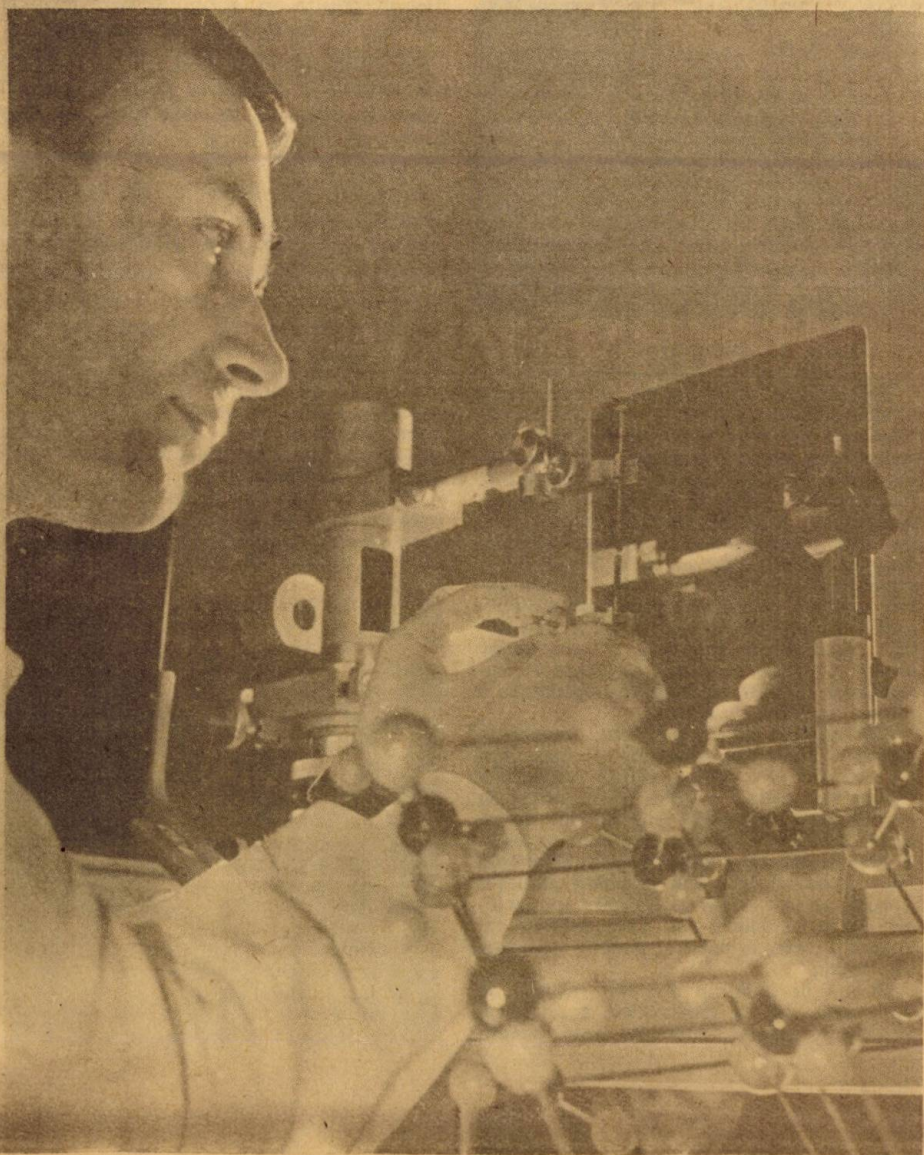
Poate că cea mai profund revoluționară invenție a secolului al XX-lea este calculatorul electronic, slujitorul fidel și omniprezent al omului din anul 2000.

treaga umanitate. Încleștarea s-a terminat, cum era și firesc, prin victoria rațiunii. Dar, ca și cum toate obuzele detonate de-a lungul tuturor războaielor ar fi vrut să-și mai încerce o dată, împreună, puterea distructivă, adevăratul sfârșit al războiului a fost marcat prin detonarea primei bombe atomice. Nu numai secolul, dar și istoria însăși s-a împărțit în două: epoca de dinaintea exploziei nucleare și cea de după această explozie. Gîndirea umană a urmat și ea nedorita împărțire. Înainte nu exista în nici un fel conștiința că omul poate distruge cu propriile sale mijloace planeta pe care trăiește. Acum această conștiință există.

Aparent nici o forță nu se poate

opune atomului dezlănțuit. Nici una - cu o singură excepție: rațiunea umană. Rațiunea spune: odată forța declanșată, ea nu mai poate fi oprită de a distruge. Așadar, ceea ce trebuie distrus e tocmai forța distrugătoare. Pînă acum, rațiunea a reușit să țină în frîu primejdia atomică. Omenirea trebuie lăsată să facă și cel de-al doilea pas hotărîtor pentru destinele sale: să distrugă ceea ce deocamdată este doar ținut în frîu. Altfel toate marile descoperiri ale secolului își vor pierde rațiunea de a fi. Nici un calculator nu va putea să înregistreze numărul vieților pulverizate de suflul atomic. Nici o rachetă nu va mai decola spre a duce către alte corpuri cerești mărturiile inteligenței care a

înflorit pe Terra. Nici o genă nu va mai putea învia codurile ce fac din noi inventatori și violoniști, piloți și pictori, medici și fotbaliști. Nici un fel de inimi artificiale nu vor mai putea să asigure ritmul vital pentru ființe ce vor cădea în neant împreună cu orașele, cu grădinile, cu bibliotecile, cu plajele noastre...

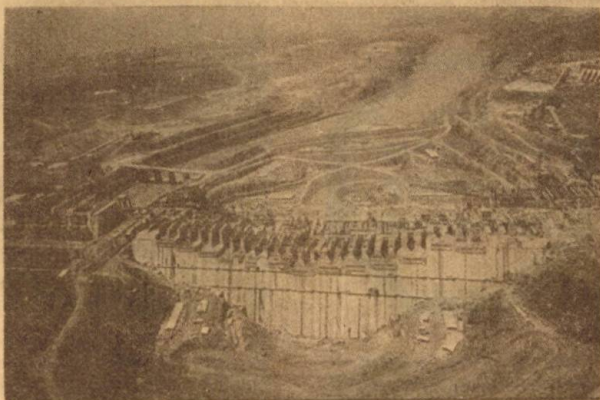
S-ar putea ca, pentru un secol care a început cu versuri și filme despre viitoarele călătorii spre Lună, ideea unei planete care să rămână, brusc, fără viitor să pară ea însăși de domeniul fantastului. Dar este un fantastic pe care nici o ființă rațională nu dorește să-l vadă împlinit. Acum omenirea are nevoie de împlinirea realităților pe care le-a creat, de iz-

binda certitudinilor în care crede. Omul secolului nostru are un singur ideal: acela de a nu lăsa ca tot ceea ce a creat să fie distrus pentru totdeauna. Prin lupta unită a tuturor popoarelor, acest vis se va împlini.

Ar merita poate să închidem această prevestire într-o capsulă a timpului, prieten! Pentru ca, peste ani, locuitorii planetei s-o găsească, s-o descifreze și să-și spună despre noi: „Ce oameni au fost în secolul al XX-lea pe Terra noastră! Ei au făcut totul pentru ca noi să trăim, să muncim, să iubim, să visăm. Merită să urmăm exemplul lor de curaj, luciditate, dragoste de viață!“

Radu ȚIULESCU

uriasii de lumină

Privind harta mondială a construcțiilor hidroenergetice, nu-ți vine să crezi că de la fundamentarea teoretică a utilizării căderilor de ape ca surse de electricitate s-au scurs doar 105 ani. Marea tentație a producției de energie ieftină a determinat dezvoltarea într-un ritm ulmitor a hidroenergeticii.

Făcându-și debutul în 1889 prin uzina Grozăvești de la Ciurel, hidroenergetica românească a progresat cu pași lenți până în a doua jumătate a veacului, când revoluția socialistă, descătușând toate forțele creatoare, a trasat marile planuri de folosire a apelor de pe întreg cuprinsul țării. Bicăz, Argeș, Olt sînt numai cîteva din rîurile de lumină înscrise pe curba în ascensiune impetuoasă a energiei noastre. Cu Porțile de Fier I și II ea intră în rîndul marilor campioni ai construcțiilor hidroenergetice.

Spectacolul grandios al zăgăzuirii fluviilor în vederea captării energiei lor poate fi admirat în prezent pretutindeni în lume: pe Nil, la Assuan; pe Enisei, la Krasnoiarsk; pe Niagara.

Cea mai mare construcție de acest fel se ridică pe fluviul Parana și este opera a

două țări sud-americane: Brazilia și Paraguay. La Itaipu, unde se constată gigantul, debitul fluviului este de 8 500 mc/sec. Configurația terenului permite realizarea unui lac de acumulare lung de 170 km, avînd o suprafață de 1 400 kmp și un volum de 29 miliarde mc.

Această mare artificială va pune în funcțiune turbinele unei uzine electrice avînd o putere instalată de 13 000 MW.

Punctul-cheie al sistemului este înălțarea unui șir de baraje în lungime totală de 8,5 km. Porțiunea de baraj conținînd uzina electrică va avea înălțimea de 176 m.

Începută în 1975, lucrarea urmează să fie încheiată în 1989.

Lucrările avansează rapid. Betonul este fabricat la fața locului, în două mari uzine. Cum betonul special necesar se obține numai la 20°C, iar în zonă temperatura este adesea mult mai ridicată, la obținerea betonului participă și... o fabrică de gheață.

Pe marele șantier de la Itaipu, avînd o întindere mai mare decît a Parisului, lucrează 30 000 de muncitori. Energia smulsă fluviului Parana va servi creșterii impetuoase a economiei celor două țări în curs de dezvoltare.

TIMPUL ÎN SPORT

de Horia ALEXANDRESCU

V-ai gândit vreodată ce înseamnă timpul în sport? Ce important e el și câte eforturi implică? Iată tema pe care v-o propunem în acest articol, dorind să vă destăinuim câteva fațete ale timpului, ale febrei pe care acul cronometrului o strecoară în inimile celor din arene. Luptând cu partenerii, ei luptă de fapt cu timpul de întrecere. Fiecare în parte speră, visează și dorește, mai presus de orice, să bată timpul, să doboare recordul!

Un
record-
o limită
înfrintă

Un caz de rar dramatism, intrat în istoria sportului mondial, s-a petrecut la Jocurile Olimpice din 1908, când maratonistul italian Dorando Pietri a pierdut titlul pe linia de sosire. Ce se întâmplase, de fapt? Deși la intrarea pe stadion avea un avantaj confortabil - mai bine de 100 de metri -, Pietri, sleit de efort, simțea cum puterile îl părăsesc pas cu pas și asta tocmai în apropierea liniei de sosire. Aceasta părea teribil de departe, deși mai rămăseseră până la ea doar câteva sute de metri, din

cei peste 42 de kilometri ai maratonului. Sportivul continua să lupte. Dar picioarele îi erau ca de plumb, avea răsuflarea grea, iar privirile i se împăienjeniseră. Mai avea doar 20 de metri până la sfârșitul calvarului, când s-a prăbușit realmente pe pistă. Tribunele amuțiseră brusc și asistau cutremurate la acest specta-

col uluitor. Cu ultimele puteri, Dorando s-a ridicat și a mai înaintat, clătinându-se, cițiva metri, după care a căzut din nou. Disperat, a început să se tîrască. Atunci cînd îi mai rămăseseră doar 4-5 metri de parcurs, doi medici de pe margine, dorind să-l curme suferința, s-au repezit să-l ajute, susținindu-l de brațe pînă dincolo de linia de sosire. Astfel, deși cîștigător, Dorando Pietri a pierdut acest maraton istoric, fiind descalificat pentru sprijinul - nepermis de regulament - primit pe acei ultimi metri ai cursei...

Cu dinții... sau cu nasul! Smulgerea panglicii la sosire înseamnă victorie.

O întâmplare aproape identică s-a petrecut și în cadrul Universiadei de la București din 1981, când semifondista sovietică Valentina Ilieș, conducînd autoritar cursa de 3 000 m, s-a prăbușit în apropierea liniei de sosire, ratînd medalia de aur, dar cucerind, cu prețul unor eforturi supraomenești, un foarte prețios „argint”. Și, dacă tot a venit vorba despre Universiada de la București, nu e lipsit de interes să amintim despre cazul, unic în

În luptă cu timpul, atît ciclistul... cît și supporterii!

Dorando Pietri în clipa decisivă (Londra, 1908).

istoria natației mondiale, în care doi înotători - americanii William Paulus și Robert Placak - au încheiat cursa de 100 m fluture în exact același timp, nici măcar cronometrul electronic nereușind să-i departajeze, deși s-a apelat și la... miimile de secundă! Ambii înotători sosiseră în absolut același timp: 55,412 secunde! Incredibil, dar adevărat...

Mai frumos, însă, decât orice, pentru un sportiv rămâne recordul, care semnifică biruința sa asupra timpului, asupra adversarilor și asupra propriilor limite. Omul aleargă astăzi 100 de metri plat în mai puțin de 9,9 secunde. Pentru a se reuși acest lucru, s-a recurs la fel de fel de

Nu întimplător secolul nostru a fost supranumit „al vitezei”. Este secolul mașinilor, dar este, mai ales, secolul marilor performanțe umane și al cosmonauților, care și ei sînt sportivi, niște excelenți sportivi.

Bănuim că vi se va părea interesantă o comparație între vitezele omului și cele ale altor viețuitoare de pe pămînt. Un melc, simbolul încetinelii, înaintază cu 1,5 mm pe secundă, o muscă zboară cu 1,7 m, un porumbel cu 30 m, un vultur cu 31,7 m, un cal în galop cu 4-5 m, în timp ce un om parcurge în pas normal 1,1 m pe secundă! O revistă ilustrată a făcut, acum cîțiva ani, mare senzație organizînd (în paginile sale, firește) „Olimpiada biosferei”, o întrecere pe distanța de 200 de metri, ciștigată de ghepard, care aleargă cu 96,5 km/h, urmat de iepurele californian (74 km/h) și de cangurul roșu (72 km/h)! Struțul, considerat foarte rapid, era abia pe locul 5, cu 60 km/h, înaintea sa aflîndu-se și calul de curse (condus de jockey), capabil să atingă 70 km/h. Ei bine, luînd în calcul recordul mondial pe 200 m, deținut la acea oră de jamaicanul Don Quarrie (19,8 secunde), s-a calculat - și puteți calcula - că el, cel mai rapid om din lume pe această distanță, dezvoltă abia o viteză de 37 km/h! Dacă se ia, însă, în calcul viteza rachetelor, construite și comandate tot de om, atunci raportul se inversează categoric!

La fel de interesantă e și „întrecerea” din mediul acvatic, unde tonul tropical înoată cu o viteză de 80 km/h, depășind balena (58 km/h), pinguinul (37 km/h) și... broasca țestoasă marină (35 km/h)! Peștii care ni se par nouă extrem, de rapizi, cum ar fi știuca, păstrăvul etc., se află foarte departe în acest clasament, iar cel mai grozav înotător al lumii, Jim Montgomery, deținătorul recordului mondial la 100 m cu 49,99 secunde, dezvoltă o viteză de circa 7-8 km/h! Cînd, însă, omul îmbracă un costum de scafandru și

folosește mijloace de propulsie subacvatică, el devine mult mai rapid. Iar cînd conduce un submarin...

Ar trebui să mai vorbim, poate, despre vitezele de peste 120 km/h cu care coboară schiorii pîrțile cele mai abrupte, despre plonjoanele amețitoare ale boberilor prin igheburile de gheață sau despre virajele dramatice din cursele automobilistice de formula 1, dar aceasta ar însemna să rămînem tot la latura vitezei a timpului. Există, însă, în sport și alte aspecte legate de timp, aspecte la fel de importante, de decisive.

Bunăoară, la box, cele trei re prize a cite trei minute fiecare înseamnă deseori o eternitate pentru cei din ring. Ca să nu mai vorbim despre numărătorea celor 10 secunde necesare K.O.-ului, în care pugilistul aflat în dificultate aude fiecare număr rostit de arbitru ca dangătul unui clopot! O fixare reușită pe saltea de lupte sau pe tatamiul din judo, o halteră ridicată cu prețul unor eforturi uriașe pînă deasupra capului sau un meci aflat în minutul 90 înseamnă tot presiunea timpului, emoția de a te afla la un pas de victorie sau la un pas de înfrîngere! Schifurile, caiacele și canoele se întrec întîz ale, dar se întrec și contra timp, exercițiile din gimnastică au și ele limite de timp regulamentare, în tir există proba de pistol-viteză, iar talerele implică deopotrivă precizie și viteză ș.a.m.d. Și, pentru a pune capăt rîndurilor noastre, nu putem omite existența timpului... în timp, materializată în sport prin cei ce ne-am obișnuit să numim longevitate. O Lia Manoliu, cu șase olimpiade la activ, este o recordmană; un Ivan Patzaichin, care se află în pragul celei de-a cincea olimpiade, este tot un longeviv, cum mai sînt în lume atîția alți și alți mari campioni, care - prin viață cumpătată și pasiune, prin dragoste și seriozitate - își dublează recordurile în metri și secunde cu recorduri în ani de activitate și în ani de succese.

Unic în istorie doi campioni înregistrează - electronic! - același timp.

născociri. Astfel, în lumea atletismului profesionist, unde sportul propriu-zis înseamnă afacere și unde disputa sportivă se transformă în show, mari atleți au recurs la întreceri cu... cai de curse, au alergat în spatele unor mașini sau motocicletă sau au inventat alte asemenea mijloace pentru a putea fișni mai repede dincolo de linia de sosire.

Recordurile de viteză sînt căutate și gustate în multe alte sporturi. La ciclism, spre exemplu, recordul orei a ajuns la aproape 50 km, cînd în 1893 era de numai 35,325 km. Ca să sărim la vitezele cele mai mari din domeniul sportului, ne vom opri la automobilism, unde acel 105 km/h, care era recordul de viteză din 1899, a ajuns în 1979 la... 190 km/h, performanță realizată de cascadeurul Stan Barrett, cu o mașină propulsată de motoare de... rachetă!

UNIVERSIADA
'83

27 DE MEDALII PENTRU SPORTIVII ROMÂNI

Vremedă campionilor

În ziua în care avionul românesc pornea de la București spre Edmonton, orașul canadian gazdă a celei de-a XII-a ediții a Jocurilor Mondiale Universitare, voi, cititorii acestor rânduri, vă pregăteați pentru serbarea de sfârșit de an. În schimb, sportivii-studenți care urmau să reprezinte România la marea întrecere se preparau pentru un examen foarte greu, un exa-

men cu aproape 5 000 de candidați din toate colțurile lumii. Și iată că, la fel ca în toți anii din urmă, sportivii noștri au promovat și acest examen cu notele cele mai mari, note exprimate în cele 27 de medalii cucerite, dintre care 6 de aur, 12 de argint și 9 de bronz. Un succes demn de toată lauda, pe care vă invităm să-l reamintim împreună.

Orașul împodobit de copii

S-ar putea să zîmbești, ca la o poveste frumoasă, aflînd că orașul canadian Edmonton era, pînă nu demult, o așezare plină de cow-boy, cu pălării în toată regula și cu lassouri, cu cai nă-răvași și pistoale prinse în cingătoare. Cu toții căutau aur în apele limpezi ale râului Saskatchewan, care traversează orașul, încercîndu-și norocul, deși fără prea mulți șorți de izbîndă. Șansa Edmontonului și a cow-boyilor săi nu a fost aurul, ci petrolul descoperit la mică adîncime și în cantități uriașe. Datorită lui, căsuțele joase, de lemn, s-au transformat în zgîrie-nori, iar străzile înecate în colb au devenit autostrăzi. În prezent, Edmonton, oraș cu aproape 700 000 de locuitori, este cel mai mare centru universitar al statului canadian Alberta.

Cel mai frumos lucru la Edmonton a fost spiritul de pace, prietenie și colaborare internațională, spirit imprimat Jocurilor Mondiale Universitare încă de la ediția românească a întrecerilor, găzduită de București, în 1981. Ospitalitatea canadienilor, solicitudinea cetățenilor Edmontonului au lăsat amin-

tiri la fel de frumoase. E interesant, dealtfel, să arătăm că principala forță organizatorică a Universiadei '83 au format-o cei 17 000 de voluntari echipați în alb și roșu. De la copii și pînă la bunici, toți cei care au vrut să dea o mîna de ajutor la reușita întrecerilor au fost primiți cu brațele deschise, instruiți, oferindu-li-se, drept recompensă, costume-suverin, întrîri gratuite la competiții și, prin tragere la sorți, o excursie la Jocurile Olimpice din 1984! Voluntarii au făcut lucruri cu adevărat extraordinare, pornind de la reprime întregi ale ceremoniilor de deschidere și închidere, continuînd cu activitatea secretariatelor de concurs, cu serviciile de ghizi-interpreți și de ordine, vînzări de bilete și amintiri.

Un loc cu totul aparte în rîndul lor l-au ocupat copiii Edmontonului. Primind, încă de acum un an, sarcina de a se ocupa de pavoazarea orașului, ei au conceput, au colorat, au pictat și au decupat cele mai moderne, mai pitorești și mai năstrușnice figurine, care au înșesat apoi străzile, arenele sportive și parcurile, ceea ce a dat orașului un superb aer de exuberanță, de veselie și tinerețe, de optimism. Nu știu dacă, după plecarea oaspeților Universiadei '83, lucrările copiilor au fost recuperate. Ele ar merita să alcătuiască o expoziție, o mare și frumoasă expoziție care s-ar bucura ori-cînd de interesul publicului

Aplauze pentru tricolori

E bine să știți că din 1976 încoace, adică de la Olimpiada desfășurată la Montreal, întreaga Canadă adoră sportivii români. Există acolo o dragoste și o admirație sinceră pentru sportivii noștri, sentimente în care am regăsit cu plăcere și mândrie recunoștința canadienilor față de Nadia, copilul-minune al României, care a dat numele său jocurilor de acum șapte ani. Invitată de onoare la Universiada '83, Nadia Comăneci s-a aflat în centrul atenției, dar alături de ea și împreună cu ea aveau să strălucească alte valori autentice ale sportului românesc, ca **Anișoara Cușmir, Maria Radu, Levente Molnar, Liliana Bălan, Florența Crăciunescu și Elisabeta Guzganu**. Toate aceste stele și-au legat numele de Universiada de la Edmonton, unde au cucerit victorii strălucite.

Recordmena lumii la săritura în lungime, **Anișoara Cușmir**, a zburat de

două ori pînă dincolo de linia celor 7 m, stabilind, cu 7,06 m, un nou record mondial universitar. **Maria Radu** a cîștigat o electrizantă cursă de 3 000 m, primind elogiile pentru tactica adoptată și pentru resursele uluitoare din finis. **Levente Molnar** s-a dovedit un demn urmaș al lui **Dan Grecu**, impunîndu-se în finala de gimnastică de la inele. **Liliana Bălan** a cîștigat solul cu un 9,90, care s-a apropiat de perfecțiunea **Nadiei**. **Florența Crăciunescu** n-a lăsat adversarelor sale nici o șansă în proba de aruncare a discului. Iar **Elisabeta Guzganu** a fost o veritabilă... mușchetară, cîștigînd titlul de campioană la floretă fete și învingînd-o, printre altele, chiar pe autentică mușchetară franceză **Pasquale Trinquet**, deținătoarea titlului olimpic!

Nu numai atît: studenții sportivi din România s-au numărat printre favoriții, animatorii și laureații întrecerilor de înot, baschet feminin, atletism, tenis, ciclism și gimnastică, urcînd de fiecare dată pe podiumul de premiere, în aplauzele și admirația spectatorilor. A fost o reușită, o nouă și frumoasă reușită a sportului nostru, care a confirmat, la mii de kilometri de patrie, valoarea și posibilitățile tineretului României socialiste.

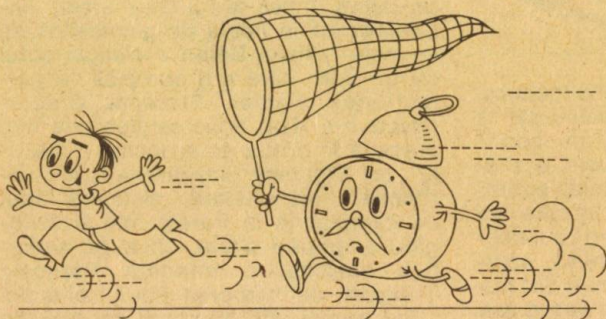
Horia ALEXANDRESCU

ECUAȚII ALE TIMPULUI

Prof. dr. doc. ing.

EDMOND NICOLAU

Am descoperit recent printre hirtile mele un caiet de însemnări vechi, din timpul liceului, cu rezumate ale cărților și articolelor care mă impresionau. Din cele scrise atunci rezultă un lucru care m-a surprins plăcut: munca de cercetare științifică mă pasiona de pe cind eram de 15 ani.

Cu o curiozitate caracteristică tinereții, începusem să mă joc cu curentul electric, făcînd diferite experiențe din proprie inițiativă.

În orașele de provincie în care locuiam nu putea fi vorba de un aparat de laborator prea complicat și, din nefericire, în acea vreme nici cadrele didactice nu se preocupau, ca astăzi, de organizarea unor laboratoare în învățămîntul mediu.

Redus la propriile mele mijloace și la imboldul de a experimenta, am început prin a demonta niște vechi baterii de buzunar, din care puteam utiliza în primul rînd electrozii de cărbune.

Am vrut să fac apoi arcuri voltaice, dar aceasta a dus în primul rînd la arderea siguranțelor de la tabloul casei. Am trecut atunci la alte categorii de

experiențe, în care produceam arcul voltaic în diferite soluții lichide. Și trebuie să mărturisesc că și astăzi îmi sint vii în memorie experiențele pe care le făceam atunci, singur, într-o cameră retrasă a locuinței părinților mei din Brăila.

M-am ocupat apoi îndelung de selecționări de plante și de felurite încercări de încrucișări, ceea ce cred că a fost o bună utilizare a timpului, deși nu întotdeauna obțineam rezultatele dorite. Nu am reușit, de exemplu, să fac să umele în două piccioare sau să vorbească un moțan extrem de inteligent, la care țineam foarte mult.

Destul de repede însă, descoperind universul matematicii și al teoriilor, interesul meu pentru experiențe a mai scăzut. Doream totuși cu toată înflăcărea de adolescent să mă dedic științei.

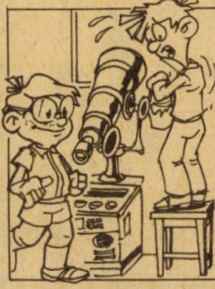
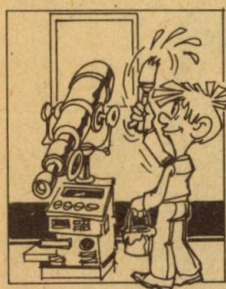
Un eveniment important în viața mea de școlar a fost venirea unui nou profesor de matematică. El a început să facă cu noi exerciții suplimentare, exerciții extrem de variate, urmîrind și alte cărți în afara manualelor. Am ajuns astfel să-mi formez deprinderea raționamentului matematicii, m-am obișnuit cu sub-

tilitățile gîndirii matematice. Obiceiul de a studia matematica l-am continuat și în studenție, și încă și azi citesc lucrări matematice cu aceeași plăcere cu care alții citesc un roman de aventuri.

Cînd tinerii de astăzi spun uneori că nu au timp pentru a învăța, constat că, în epoca în care eram elev, deși aveam un program foarte încărcat, găseam totuși timp pentru a da meditații, fiind în același timp un corespondent regulat al „Gazetei matematice”, ca și al altor reviste de matematici care apăreau atunci în țară: „Pitagora”, „Pozitiva”, „Numerus”. Primul meu material științific original l-am redactat în timpul examenului de bacalaureat și trata o chestiune de matematică. Găseam timp să citesc numeroase cărți în care se puneau probleme de filozofia științei, ca și multă literatură. Citeam și cărți de filozofie. Un rezumat al „Capitalului”, ca și unele lucrări ale lui Engels le-am citit în perioada ultimilor ani de liceu, găsindu-le fie în bibliotecile publice din Brăila, fie în biblioteca din casa părintească.

Aceste lucruri, aparent disperate, și-au găsit împlinirea în activitatea mea cibernetică de mai tîrziu, în care intervine și electricitatea — prin calculatoarele electronice —, și în studiile de fiziologie — vezi neurocibernetică —, și în viziunea generală a lumii văzută prin ochiul lucid al științei.

Sămînța științei rodește relativ tîrziu, dar primele semne ale acestei minunate plante se sîdesc devreme.

Rememorări

1984

IANUARIE

50 de ani de la moartea medicului ION CANTACUZINO (14 ianuarie 1934). Îi întâlnim numele printre cele ale oamenilor de știință care au activat în mișcarea socialistă din țara noastră. În 1917 este director al sănătății publice civile și militare, post în care activează cu abnegație, căpătându-și

pe drept numele de „medic curant al întregii națiuni”. Ca fondator al școlii românești de microbiologie, acest medic-savant a adus contribuții de seamă la studiul holerei, al tifosului exantematic și al tuberculozei. A fost profesor la Facultatea de medicină din București și membru al Academiei Române (ales la 30 mai 1925). S-a născut la 13 noiembrie 1883.

O eroină a neamului românesc, intrată în legendă prin faptele sale din timpul primului război mondial: ECATERINA TEODOROIU, s-a născut la 16 ianuarie 1894. Intrată în rindurile armatei române ca voluntară, s-a

evidențiat mai întâi în luptele de la Jiu, unde a fost rănit. După ieșirea din spital a fost înaintată la gradul de sublocotenent și numită în fruntea unui batalion al Regimentului 43 de infanterie. A căzut eroic, la 23 august 1917, în luptele de la Mărășești, înscriindu-se astfel în istoria țării ca prima femeie care și-a dat viața pe front, pentru apărarea patriei.

La încheierea ședinței Divanului ad-hoc al Moldovei (ținută în ziua de 18 decembrie 1857), s-a dat citire procesului-verbal în care se spunea: „Noi dorim ca tot

poporul român să se întrădească și să trăiască în pace și liniște pe pământul strămoșesc al României”. Această dorință era exprimată și de țărani „ponțași”, cum li se spunea deputaților reprezentanți ai sâtenilor (ii vedem în fotografie). La 5 ianuarie 1859 românii urcau prima treaptă către înfăptuirea unirii: alegerea, de către Adunarea de la Iași, a lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei. Cîteva zile mai târziu – la 24 ianuarie 1859 –, deci acum 125 de ani, Sfatul Țării Românești face aceeași alegere, astfel încît Alexandru Cuza devine domn al ambelor țări. Cu aceasta, unirea mult dorită de români se realizează, puterile străine fiind nevoite s-o consfințească.

Țăranul Gheorghe Cîrtan – BADEA CÎRTAN, cum i se va spune mai târziu – s-a născut în satul Cîrțișoara, de lângă Făgăraș, la 24 ianuarie 1849. Numele său va rămîne în istorie alături de al marilor luptători pentru unirea Transilvaniei cu țara: Arma sa de luptă a fost cartea românească, pe care a purtat-o în desagi, peste munți, din București

PAGINI LITERARE

EMPERA SI CARTAN LA ROMA

pina în satele țagărășene și sibiene. Este vorba de mii de volume, duse pe poteci ascunse, ferite de privirile vremelniceilor stăpînitori străini. Acest brav patriot celebru pe plan mondial a mers pe jos, în opinci, de la București pînă la Roma, unde a dus țărîna și boabe de grâu pe care le-a răsîndit în jurul Columnei lui Traian (în 1896 și 1899). A mai călătorit, tot pe jos, la Paris. A murit la 7 august 1911.

FEBRUARIE

În luptele duse de românii de peste munți pentru realizarea alipirii Transilvaniei la patria-mamă, VASILE GOLDIȘ a ocupat un loc de frunte. Să ne amintim numai că lui i-a revenit cîntecul de a cînta la adunarea de la Alba Iulia din 1 de

decembrie 1918 rezoluția care proclama Unirea cea mare. Vasile Goldiș s-a născut la 12 noiembrie 1862 și a murit acum 50 de ani, la 10 februarie 1934. A fost profesor la mai multe licee, a editat ziarul „Tribuna poporului” a făcut parte din Consiliul Dirigent și din Marele Sfat Național.

O tînără poetă în vîrstă de numai 18 ani, Alexandra Gavrilescu, debutează în revista „Viața Românească” (1912) cu poezia „Noapte”.

semnata OTILIA CAZIMIR. Așa au sfîșuit-o să semneze G. Ibrăileanu și Mihail Sadoveanu. În 1913 va debuta editorial cu volumul „Lumini și umbre”. Vor urma alte scrieri valoroase de poezie și proză. Otilia Cazimir s-a născut acum 90 de ani, la 12 februarie 1894, și a murit la 8 iunie 1967. Opera sa cuprinde și cîteva cărți pentru copii: „Jucării”. „Baba Iarna intra-n sat” și altele.

Un mare istoric, patriot și animator al vieții noastre culturale din secolul trecut a fost V.A. URECHIA. S-a născut acum 150 de ani, la 27 februarie 1834, și a murit la 23 noiembrie 1901. Conferențiar de frunte, profesor de istorie la Universitatea din Iași și apoi decan al Universității din București, membru fondator al Academiei Române. În anii 1860-1861 și 1880-1881 a

PAGINI LITERARE

fost ministru al Instrucțiunii. A scris și a publicat peste 600 de cărți și broșuri, dintre care: „Istoria românilor” (14 volume) și „Istoria școalelor” (4 volume), „Legende române”, „Memorii”, „Scrieri literare”, „Discursuri academice”. În 1890 a fondat biblioteca publică din Galați, darîndu-i 6 000 de volume.

Sînt 230 de ani de la nașterea lui GHEORGHE ȘINCAI (28 februarie 1754), cel care avea să fie socotit „unul dintre luceferii de pe firmamentul literaturii române”. A realizat ridicarea învățămîntului românesc în Transilvania și a scris „Hronica românilor”, lucrare care l-a situat printre marii istorici contemporani ai Europei. A studiat istoria la Roma. A fost profesor de retorică și poetică la Blaj și director general al școlilor românești din întreaga Transil-

vanie, pentru care a întocmit cărțile necesare de învățătură: abecedarul, gramatica, aritmetica. Istoric pasionat, Șincai a cules, mai ales în cei cinci ani cât a studiat la Roma, mii de documente care au stat la baza scrierii sale principale: „Hronica românilor și a mai multor neamuri” (perioada anilor 86-1739). Să ne amintim și că, acum două veacuri, copiii românilor din Transilvania învățau limba română după cartea „ABC sau Alphavit” scrisă de Șincai (stins la 2 noiembrie 1816).

MARTIE

Fiul unui muncitor avea să devină un neîmficat luptător pentru cauza muncitorimii din țara noastră: ȘTEFAN GHEORGHIU. S-a născut la 15 ianuarie 1879 și a murit la 6 martie 1914. A

contribuit cu stăruință și competență la organizarea sindicatelor muncitorești. Pentru participarea sa la răscoalele țărănești din 1907 a fost arestat și întemnițat. După eliberare și-a continuat activitatea, susținând reorganizarea Partidului Social-Democrat din România (1910). A inițiat redactarea și răspindirea manifestului intitulat „Război războiului”, care l-a adus noi condamnări și întemnițări.

ALEXANDRU MACEDONSKI s-a născut la 14 martie 1854. A debutat la 18 ani cu o poezie publicată în ziarul „Telegraful român” de la Sibiu. A înființat și a condus revistele „Oltul”, „Vestea”, „Standardul țării”, „Lumina”, „Literatorul”, „Liga ortodoxă”. Debutul editorial s-a produs în 1872 cu volumul „Prima verba”. Tudor Vianu îl apreciază pe Macedonski astfel: „A fost unul dintre cei mai mari poeți ai literaturii române și a înălțat unul dintre cele mai însemnate monumente poetice ale limbii noastre”. A încetat din viață la 24 noiembrie 1920.

APRIIE

ELENA CUZA a fost fiica Ecaterinei și a postelnicului Iordache Rosetti. S-a căsătorit cu Alexandru Ioan Cuza la 20 aprilie 1844. A susținut reformele înfăptu-

ite de domnitor. A inițiat și a realizat prima mare operă de asistență socială pentru copii, înființând, la 18 iulie 1862, Azilul „Elena Doamna”. A continuat, până la sfârșitul vieții (2 aprilie 1909), să se ocupe de opere de asistență socială, pentru care și-a dăruit averea. Elena Cuza s-a născut la 17 iunie 1825.

Scriitorul CAMIL PETRESCU și-a început activitatea literară în 1914, la revista „Facia”. Primul său

volum, „Versuri”, a apărut în 1923. Notorietatea definitivă a căpătat-o în 1930, prin romanul „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”, ecou al participării sale la războiul din 1916-1918. A condus revistele: „Limba română”, „Săptămâna muncii intelectuale și artistice”, „Cetatea literară” (1920-1926). În timpul vieții a publicat 34 de volume de poezie, proză și teatru. Membru al Academiei R.S.R., Camil Petrescu s-a născut la 9 aprilie 1894. A murit la 14 mai 1957.

Fiziologul și clinicianul DANIEL DANIELOPOLU s-a născut acum 100 de ani, la 12 aprilie 1884. Prin scrierile sale medicale de diferite specialități, a devenit cunoscut pe plan mondial ca un savant deschizător de noi drumuri în vastul câmp al medicinei. A devenit

academician în 1950. A condus Institutul clinico-medical de la Spitalul Filantropia și a înființat, în 1936, Academia de Medicină. „Cel mai mare savant al clinicii medicale românești”, cum a fost socotit, a murit la 22 aprilie 1955.

MAI

120 de ani de la moartea (la 16 mai 1864) a lui SIMION BĂRNUȚIU, fruntaș al revoluției de la 1848 din Transilvania. Din 1855 s-a stabilit la Iași, unde a fost profesor universitar de drept public și de filozofie. Patriot înflăcărat, a sprijinit alegerea și domnia lui Cuza, precum și reformele instituite de acesta.

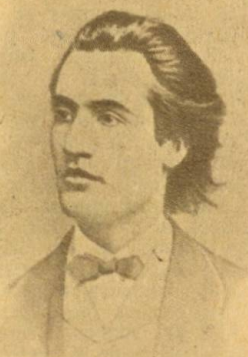
Fotografia aceasta ni-i înfățișează pe cei 15 patrioți transilvăneni care, la 22 mai 1849 – deci acum 90 de ani – au fost condamnați de Tribunalul general din Cluj pentru „crima” de a fi tipărit și răspândit în public textul petiției rămase în istorie sub numele de Memorandum. Prin această petiție fruntașii românilor din Transilvania cereau independența Transilvaniei și ieșirea ei de sub stăpânirea străină. De la stînga spre dreapta, în rîndul 1: Nicolae Cristea, Iuliu Coroianu, George Pop de Băsești, Ioan Rațiu, Vasile Lucaciu, Dumitru Comșa, Septimiu Albini. În rîndul 2: Dionisie Roman.

Patriciu Barbu, Daniil P. Barcianu, Gherasim Domide, Teodor Mihali, Aurel Suciu, Mihai Velicu și R. Patița.

IUNIE

AVRAM IANCU s-a născut în comuna Vidra de Sus, în iunie 1824. Încă de pe cînd studia dreptul la Cluj s-a evidențiat ca luptător pentru eliberarea socială și națională a românilor transilvăneni. În timpul revoluției din 1848-1849 a comandat cetele de țărani răsculați și porniți cu armele să-și caute dreptatea. În ultimele luni ale acestor frământări, Avram Iancu a comandat luptele de apărare contra armatelor imperiale. De aici i-a rămas numele de „Craiu munților”. După înfrîngerea revoluției s-a retras în munți, printre moți, bolnav și îndurerat de nedreptățile suferite de poporul său. A murit la 10 septembrie 1872.

De la trecerea în neființă a lui MIHAI EMINESCU, cel mai mare poet al nostru, la 15 iunie 1889, au trecut 95 de ani. Creatorul „Luceafărului” s-a născut la 15 ianuarie 1850. În revista „Familia”, la 25 februarie 1866, Iosif Vulcan își anunța cititorii: „Cu bucurie deschidem coloanele foaiei noastre acestui june numai de 16 ani, care în primele sale lucrări poetice trimise nouă ne-a surprins plăcut...” Alături de această recomandare se afla poezia de debut a poetului: „De-aș avea”, semnată Mihailu Eminescu. Prin întreaga sa activitate literară și publicistică, prin prezența sa la evenimentele culturale ale vremii, prin participarea sa la prodigiousul program al societății „Junimea” din Iași, Eminescu a adăugat noi dimensiuni spiritualității românești. El a desăvîrșit și consolidat structurile fundamentale ale culturii noastre moderne.

În testamentul pe care l-a lăsat, marele actor **CONSTANTIN NOTTARA** spune, între altele: „Rog pe fiul meu și direcția Teatrului Național ca după ce voi muri să nu mă îngroape cu paradă; să nu se aducă soldați și muzică militară; să nu mi se facă doliu la casă”. Nottara s-a născut la 15 iunie 1859. Sînt 125 de ani de atunci. A fost pre-

zent pe scenele teatrelor noastre timp de 57 de ani și a interpretat rolurile principale din mai toate piesele românești, începînd cu *Horatîu din „Fîntîna Blanduziei”* de Vasile Alecsandri (în imagine). Nottara a murit la 15 octombrie 1935. Dispoziția sa testamentară a fost respectată.

Printre studenții români aflați la Paris în epoca 1848 îl găsim și pe **ALEXANDRU ODOBESCU**, viitorul profesor universitar, istoric și academician. Din activita-

tea sa didactică (a fost profesor de arheologie la Universitatea din Bucu-

rești), precum și din aceea de istoric, au rămas în fondul de aur al cărții românești nuvelele „Mihnea Vodă cel Rău”, „Doamna Chiajna”, esul „Pseudokinetikos”, tratatele „Istoria arheologiei”, „Tezaurul de la Pietroasa” și altele. Tot lui i se datorează și îngrijirea primei editări a lucrării „Românii supt Mihai-voievod Viteazul” de **Nicolae Bălcescu** (1878). Alexandru Odobescu s-a născut acum 150 de ani, la 23 iunie 1834, și a murit la 10 noiembrie 1895.

scriere istorică este: „Românii supt Mihai-voievod Viteazul”

Se împlinesc 165 de ani de la nașterea lui **NICOLAE**

IULIE

BĂLCESCU (29 iunie 1819). La vîrsta de douăzeci de ani a intrat în mișcarea revoluționară. În 1848 redactează, împreună cu alți patrioți, Proclamația revoluției și apoi Constituția. Face parte din guvernul provizoriu și colaborează la ziarul „Învățătorul satului” și „Poporul suveran”. În 1849 și 1850 continuă lupta, făcîndu-și auzit glasul la Constantinopol, Paris și Londra, unde cere dreptate pentru români. Cînd starea sănătății nu-i mai îngăduie nici un alt efort, se dedică scrisului. Moarrea l-a surprins, la 29 noiembrie 1852, la Palermo. Principala sa

La 4 iulie 1864, învățămintul nostru superior urcă o nouă treaptă: domnitorul Cuza dă un decret de înființare a Universității din București: „Facultățile din București, unite împreună, vor purta numele de Universitatea din București. Profesorii Facultăților se vor aduna și vor alege pe rectorul Universității”. La vremea aceea ministru al Instrucțiunii era poetul Dimitrie Bolintineanu. Primul rector ales a fost Gheorghe Costa-Foru. Universitatea și-a început cursurile la 1^a octombrie 1864, cu trei facultăți: științe, drept, litere și filozofie.

SOCIETATEA NUMISMATICA ROMANA, înființată în anul 1903, a bătut primele sale medalii acum 80 de ani, în iulie 1904: Medalia Ștefan cel Mare și Medalia Mihai Viteazul. Ele comemorează 400, respectiv 300 de ani de la moartea voievozilor numiți. Cîteva exemplare din aceste medalii s-au păstrat și se află astăzi în colecțiile Bibliotecii Academiei R.S.R.

AUGUST

VERONICA MICLE, viitoare poetă, s-a născut la Năsăud, la 22 aprilie 1850, și a murit la 4 august 1889. A debutat cu poezii în revista leșeană „Convorbiri literare” (1875), la îndemnul lui Mihai Eminescu. În volum poeziile sale au apărut în 1887, fiind bine primite de critica literară, îndeosebi de Titu Maiorescu. Veronica Micle s-a născut și a murit în același an cu Eminescu. Se poate spune că destinul l-a legat și prin naștere, și prin moarte.

100 de ani de la moartea medicului **CAROL DAVILA**, produsă la 4 august 1884. S-a născut la 8 aprilie 1828. În 1853 i s-a încredințat conducerea serviciului medical al armatei. A contribuit la organizarea învățămîntului medical și a sprijinit înființarea mai multor societăți, precum și a unor reviste medicale apărute la noi în secolul trecut.

În imagine: un fotograf ambulant la Nisa, în Franța. Data: martie 1921. Este viitorul scriitor **PANAIT ISTRATI**, care avea să devină celebru în întreaga Europă de la volumul său de debut „Kyra Kyralina”, apărut numai în Franța în 24 de ediții (1923-1924). Panait Istrati s-a născut la Brăila acum 100 de ani, la 10 august 1884. A început să scrie literatură în timp ce se afla în Franța. Primul care l-a apreciat a fost scriitorul francez Romain Rolland. Pînă la sfîrșitul vieții sale (16 aprilie 1935) Panait Istrati a scris 20 de volume de proză, care au cunoscut o mare răspîndire în lume.

Printre cele dintîi gimnazii înființate în Moldova s-a aflat și **LICEUL „LAURIAN”** din orașul Botoșani, care și-a început activitatea acum 125 de ani, la 23 august 1859. În primii ani a funcționat în mai multe locații, amenajate provizoriu. În 1885 a fost terminată construcția sediului propriu. La inaugurare i s-a dat numele pe care îl poartă și astăzi în amintirea lui August Treboniu Laurian, primul organizator al școlilor de învățămînt general din Moldova.

SEPTEMBRIE

La 26 septembrie 1874 s-a născut savantul dr. **C.I. PARNON**, neurolog și psihiatru de renume mondial. În 1909 a publicat prima carte de endocrinologie din lume - „Secrețiile interne”. Lucrările sale științifice au fost adunate în cinci vo-

lume editate în 1954-1962. A fost profesor la Universitatea din București, membru activ al Academiei R.S.R., președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, membru activ al mai multor societăți științifice de peste hotare, Erou al Muncii Socialiste și laureat al Premiului de Stat. S-a stins la 9 august 1969.

OCTOMBRIE

Un medic devotat profesiei sale a fost **VASILE VOICULESCU**. În 1917, pe cînd își practica profesia la un spital militar, își ruinează sănătatea. Un sfert de veac mai tîrziu era socotit unul dintre cei mai mari poeți români contemporani. Premiul național pe care îl obține consfințește acest calificativ. Debutase cu poezii

la revista „Convorbiri literare” în 1914, iar în 1916 publicase primul său volum. S-a născut la 18 octombrie 1884. Pînă la moartea sa - la 26 aprilie 1963 -

li vor mai apărea încă douăsprezece volume de poezii, poeme și povestiri.

NOIEMBRIE

Cel mai mare epigramist pe care l-am avut a fost CINCINAT PAVELESCU. S-a născut la 2 noiembrie 1872 și a murit acum 50 de ani, la 30 noiembrie 1934. Paralel cu preocupările profesionale de jurist, a pătruns în rîndurile literaților noștri ca poet, publicînd, începînd din 1889, cărți de poezii și proză, iar mai tîrziu mult apreciatele lui epigrame — unele satirice, altele „prietenesti”. În 1908 a inițiat înființarea Societății Scriitorilor Români. Pentru întreaga sa activitate poetică, a primit, în 1927, Premiul național de poezie. Ultimele sale scrieri au apărut în revista „Brașovul literar”, în 1931.

Prima femeie medic din țara noastră a fost MARIA CĂTĂRIDA. Si-a făcut studi-

ile în Franța. După obținerea doctoratului (la 5 iunie 1884), a revenit în țară și a fost numită medic consultant la Spitalul Filantropia, apoi profesoară de igienă la școala Azilului „Elena

Doamna”. În 1897 a înființat primele leagăne pentru copii de la noi, în care erau primiți și copiii muncitorilor săraci. Maria Cătarida s-a născut la 10 februarie 1857 și a murit la 10 noiembrie 1919.

Actorul și autorul dramatic MATEI MILLO s-a născut acum 160 de ani, la 25 noiembrie 1824. Timp de mai mult de o jumătate de veac a desfășurat o amplă activitate de actor, conducător de trupe teatrale, regizor, director de teatru și profesor de artă dramatică.

DECEMBRIE

În fotografie: dr. PETRU GROZA, semnînd în registrul academiei noastre în 1955, la comemorarea lui Traian Vuia. Om politic democrat, patriot, luptător împotriva asupririi naționale, acest fruntaș al intelectualilor transilvăneni a fost de mai multe ori deputat și ministru, apoi președinte al primului guvern democratic din țara noastră (6 martie 1945). În anii 1952-1958 a fost președinte al Prezidiu-

lui Marii Adunări Naționale. A participat cu dăruire la înfăptuirea politicii de construire a socialismului în România: S-a născut acum 100 de ani, la 7 decembrie 1884, și a murit la 7 Ianuarie 1958.

Marile evenimente teatrale de pe scenele românești în secolul trecut: „Ovidiu” de Alecsandri, „O scrisoare pierdută”, „O noapte furtunoasă” și „Năpasta” de Caragiale, precum și succesele obținute cu pieșe străine ca „Othello” și „Macbeth” de Shakespeare și „Tartuffe” de Molière au avut, printre interpretii principali, și pe ARISTITZA ROMANESCU, actriță de talent recunoscut, societară a Teatrului Național din București. În ultimii ani ai vieții (a murit la 4 iunie 1918) a fost profesoară de declamație la Conservatorul din București. S-a născut acum 130 de ani, la 24 decembrie 1854.

ION CREANGĂ a fost institutor la școala primară de băieți din Păcurari-Iași. Începuturile sale literare le găsim în câteva manuale școlare (1868, 1871). Debutul notoriu în publicistică va veni însă mai tîrziu, la 1 octombrie 1875, cînd revista „Convorbiri literare” îi va publica prima scriere: „Soacra cu trei nurori” și, la 1 decembrie, „Capra cu trei iezi”. Ion Creangă s-a născut la 2 martie 1837 și a murit acum 95 de ani, la 31 decembrie 1889, lăsînd în urma sa neapărate povestiri intrate în patrimoniul de aur al literaturii române.

MISIUNE URGENTĂ

BOMBA CU FRIG

TEXT: MAGDA SORESCU
DESENE: TRAIAN
MARINESCU

MOMENT FESTIV LA VENEȚIA

PREMIUL I LA
CONCURSUL DE SOLUȚII
PENTRU SALVAREA
VENEȚIEI:
SEVER NEGRU,
ROMÂNIA!

ACUM SOLUȚIA
POATE FI
DEZVĂLUITĂ. A
FOST ALEASĂ
SOLUȚIA
ÎNGHEȚĂRII
SOLULUI
VENEȚIAN.

DE UNDE ATÎTA ENERGIE ?

FIECARE ACOPERIȘ AL
VENEȚIEI
VA DEVENI
O CENTRALĂ
SOLARĂ.

ASALT DE REPORTERI ÎN PIATA SAN MARCO.

DUMNEAVOASTRĂ AȚI
INVENTAT BOMBA
CU FRIG ?

E CEA
MAI PASNICĂ
BOMBĂ

UN MESAJ
URGENT!